ANT

Amerika'yı korkutan üçüncü dev: Çin

Haftalık Dergi • 16 Ocak 1968 • Sayı: 55 • 125 Kuruş

AP ve CHP deki İÇ ÇEKİŞMELER

HAFTANIN NOTLARI

8 ocak

Tural'ın başemri

● **Genelkurmay *Başkanlığı* İstihbarat Başkanlığı tarafından bütün subaylara ve erlere okutulmak üzere Komünizmle Mücadele El Kitabı isimli bir broşür yayımlanmış ve bütün birliklere dağıtılmıştır. Broşürün başında Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cemal Tural'ın şu başemri yer almaktadır:** «1) Zararlı bir ideoloji olan komünizmin bütün yönlerini özet olarak ele almış bulunan bu kitap, eratın anlayacağı dilde yazılmıştır. 2) Silâhlı Kuvvetler camiası içinde bulunan bütün birlik, kurum ve karargâhların bu el kitabındaki konuları, ders plânları içine alarak erata öğretmelerini rica ederim.» **El kitabında komünizm «İnsan hakları ile vicdan, düşünce, din, seyahat, serbest çalışma ve mülk edinme hürriyetlerini inkâr eden ve her şeyin *devlet elinde* bulunduğu bir idare şeklidir» şeklinde tanımlanmakta, komünizmle nasıl mücadele edilmesi gerektiği izah edildikten sonra «Komünizm bir ülkeye yerleşince, orada artık hürriyet güneşi doğmaz, uzun ve karanlık günlerin bir daha sonu gelmez. Vatanımızda hür ve mesut yaşamak için komünizmi ülkemize sokmamak vazifelerimizin en başında gel*mektedir.» denilmektedir.* Öte yandan, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın 10.2.1967 gün ve HRK 5411-58-67 NŞR emriyle «Neden Komünizme Karşıyız?» isimli kitap bütün askerlere tavsiye edilmiştir. Remzi Güler adındaki bir şahıs tarafından yazılan kitap 10 lira fiyatla satılmaktadır. Genelkurmay Başkanlığı'nın ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın aynı şekilde «faşizm» ve «kapitalizm» *aleyhinde* el kitapları yayınlayıp yayınlamayacağı ya da anti - faşist ve anti - kapitalist kitapların tavsiye edilip edilmeyeceği merak olunmaktadır.**

ANT'ın sorguları

● Cumhuriyet Savcılığı ANT hakkında iki soruşturma daha açmıştır. Arkadaşımız Fethi Naci'nin «Ekim İhtilâli 50 Yaşında» başlıklı yazısında komünizm propagandası yapıldığı, Hüseyin Baş'ın «NATO Kovulmalıdır» başlıklı yazısında da hükümete hakaret edildiği ileri sürülmektedir. Fethi Naci, Hüseyin Baş ve Sorumlu Müdürümüz Yaşar Uçar sorguya çekilmişlerdir. Savcılık Fethi Naci'nin T. C. K.'nun 142. maddesine göre 15 yıla kadar, Hüseyin Baş'ın TCK'nun 159. maddesine göre *6 yıla kadar hapsini istemek*tedir. Yaşar Uçar hakkında istenen ceza miktarı ise 21 yılı bulmaktadır.

Edebiyat'ta seçim

● **Dört yıldanberi ilk defa 17 Ocak günü İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde açık seçim yapılacaktır. Seçimlere katılmak üzere öğrenciler arasında dört ayrı grup *kurulmuştur. Sosyalist öğren*ciler seçime «Toplumcu Turan Emeksizler» adıyla katılacaklardır.**

Cebesoy öldü

Birinci Kurtuluş Savaşımızın büyük komutanlarından Emekli General Ali Fuad Cebesoy, geçen hafta böbrek rahatsızlığından kurtulamayarak hayata gözlerini kapattı. Böylece Anadolu'da 1919'larda başlayan halk hareketine emrindeki birliklerle katılarak emperyalizme karşı mücadelenin kazanılmasında büyük rol oynayan Cebesoy, aynı zamanda *Atatürk'ün* yakın arkadaşlarından biri idi...

9 ocak

Asma köprü lüksü

● Bayındırlık Bakanı Orhan Alp, Karma Komisyon'daki bütçe görüşmeleri sırasında İstanbul Boğazı'na asma köprü ihalesinin bu yıl yapılacağını ve 1973 yılında inşaatın tamamlanacağını açıkladı. 1,5 milyar liraya mal olacağı açıklanan Boğaz Köprüsü, tamamen bir siyasi yatırım konusudur. Çünkü uzmanlar, araba vapuru sayısının arttırılması suretiyle Boğaz trafiğinin artırılabileceğini, asma köprünün zorunlu olmadığını söylemektedirler. AP iktidarı ise, kitlelerin gözünü boyamak için, geri kalmış Doğu bölgelerinden esirgenen milyonları asma köprü gibi lüks bir inşaata tahsis etmektedir. Asma köprü lüksünün bütün yükü, yine bu ihmal edilmiş bölgelerin insanlarının sırtına yüklenecektir.

TÖS ve Bizim Radyo

● **Milli Eğitim Bakanı öğretmen kıyımına ve TÖS düşmanlığına devam etmektedir. Bütçe Karma Komisyonu'nda yaptığı konuşmada, TÖS'ün direnme kararı ile ilgili olarak «Bizim Radyo» tarafından yapılan yayınlardan parçalar okumuş ve Türkiye Öğretmenler Sendikası ile Bizim Radyo'nun aynı paralelde olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine Türkiye Öğretmen Dernekleri Federasyonu Başkanı Prof. Bahri Savcı, Bakanın Osmanlı medreseciliğine dayalı ümmetçi bir akımın temsilcisi olmağa yöneldiğini bildirmiştir.**

10 ocak

Talep azalıyor

● **Türkiye'de işsizliği önleyemediği için yurt dışına işçi gönderilmesini teşvik eden AP iktidarının bu «Adam satma» politikasının da iflâs etmek üzere olduğu, bizzat Çalışma Bakanı Ali Naili Erdem tarafından açıklandı. 1966'nın ilk dokuz ayında yurt dışına 30.603 işçi gönderildiği halde, 1967'nin aynı süresi içinde gönderilen işçi miktarı ancak 5.758 kişi olmuştur. Erdem, bir soruya cevaben «Biz dış taleplerle mukayyetiz. Azalma bizim sevkimizle ilgili değildir. Biz daha fazla işçi göndermeyi daima arzulamaktayız» demiştir. Avrupa'daki işçi pazarlarının kapanması üzerine AP iktidarı şimdi de, işçilerimizin Avustralya'ya, hem de tabiyet değiştirerek gitmesini teşvik etmektedir.**

Amerikan uçakları

● Kuzey Vietnam'ın başşehri Hanoi'deki bir haberler ajansı, 1967 yılında Kuzey Vietnam'a saldıran Amerikan uçaklarından 1063'ünün Vietnam'lılar tarafından düşürüldüğünü açıkladı. Aynı açıklamaya göre, Vietnam'lılar Amerikan savaş gemilerinde 65 yangın çıkartmışlardır. Ayrıca, 170 bin'i Amerikalı olmak üzere 365 bin kişilik düşman kuvveti Vietnam mücahitleri tarafından imha olunmuş ya da savaş dışı bırakılmıştır. (Amerika'nın dünyanın çeşitli bölgelerinde bulundurduğu silâhlı kuvvetlerle ilgili bir yazı bu hafta 12. sayfamızdadır.)

Çığırtkanlar

11 ocak

CHP'de kaynaşma

● Genel Başkan İnönü'nün Ortanın Solu hareketini frenlemesi ve iktidar ile bahar havasını sürdürmesi CHP içinde yeni kaynaşmalara yol açmıştır. Sızan haberlere göre, CHP Merkez Yönetim Kuru*lu'nun AP iktidarı aleyhinde* yayınladığı sert bildirinin Genel Başkan tarafından iptâl

İnönü

edilmesi karşısında başta Genel Sekreter Ecevit olmak üzere, üyelerden bazıları görevlerinden istifa etmişler, ancak sonradan yapılan uzlaştırma temasları neticesinde istifalarını geri almışlardır. Seçimlerin yaklaştığı şu sıralarda, CHP'nin sol kanadındaki radikal unsurların adamakıllı geri plâna itileceği ve «Ortanın Göbeği» diye adlandırılan ortayolcuların partiye hâkim olacağı tahmin edilmektedir. İnönü de, partinin sol kanadına tamamen cephe almıştır. Geçen defa açtığı kampanya ile Selâhattin Hakkı Esatoğlu'nu Ulus'tan uzaklaştıran damad Metin Toker, bu defa da Ulus'taki diğer sol unsurlar aleyhine Milliyet'te kampanyaya girişmiştir. CHP, önümüzdeki günlerde önemli kaynaşmalara gebedir.

Pekin'ci parti

● **Fransa'da Çin taraftarı yeni bir Komünist Partisi kurul*muştur. Yeni partinin merkez* komitesi bildirisinde «Hükûmet organlarıyla Waldeck Rochet'nin partisine bağlı kabadayıların birlikte yürüttükleri bütün sindirme ve bastırma çabalarına rağmen» 100 kadar delegenin Güney Fransa'da Aix-en-Provence'de yaptıkları toplantı sonunda Fransa Marksist - Leninist Partisi'nin kurulduğu açıklanmıştır. Bildiride, bütün Fransız *işçilerinden yeni partiyi,* proletaryanın gerçek öncüsü ve kurtarıcısı olarak kabullenmelerini talep etmiştir.**

Gizli mikrofon

● Geçen sayımızda tafsilâtlı olarak açıkladığımız Atatürk Üniversitesi'ndeki «Gizli Mikrofon Skandalı», TİP Diyarbakır Milletvekili Tarık Ziya Ekinci tarafından Meclis'e getirilmiş ve soruşturma açılıp açılmadığı İçişleri Bakanı'ndan sorulmuştur. Ekinci, ayrıca, özel telefon konuşmalarının da dinlendiğini söylemiştir. Bakan, Ekinci'nin sorularına tutarlı bir cevap vermemiş, meseleyi örtbas etmek için demagoji yapmakla yetinmiştir.

12 ocak

Petrol raporu

● 13 aydan beri «Petrol» konusunda meclis araştırması yapan komisyon, çalışmalarını tamamlayarak 110 sayfalık bir rapor hazırladı. Bilindiği gibi, komisyon, araştırma yaparken TİP ve CHP temsilcilerinin muhalefetine rağmen yabancı petrol şirketlerine meclis çatısı altında söz hakkı tanımış bulunuyordu. Ne var ki, kendilerine söz hakkı tanındığı halde, yabancı şirketler, petrol faaliyetlerinde özel teşebbüsün faydalı olduğuna komisyon üyelerini ikna edememiştir. Komisyon, petrol kaynaklarının özel teşebbüs eliyle değil devlet kuruluşları ve karma teşebbüsler eliyle değerlendirilmesini sağlayacak biçimde Petrol Kanunu'nun değiştirilmesini önermektedir. Rapor önümüzdeki günlerde meclis genel kurulunda görüşülecek ve her halde büyük gürültülere sebep olacaktır.

TİP'te ihraçlar

● TİP Yüksek Haysiyet Divanı'na verilen 13 üyeden Halit Çelenk ve Şekibe Çelenk hakkında «uyarma», Naci Ormanlar ve Necati Aykaş hakkında «iki yıl» geçici ihraç, diğer dokuz kişi hakkında da «daimi ihraç» kararı verilmiştir. Genel Yönetim Kurulu Üyesi Halit Çelenk ile Merkez Haysiyet Divanı Üyesi Şekibe Çelenk, sadece uyarma cezası aldıkları için, seçildikleri kurullardaki görevlerine devam edebileceklerdir. Partiden ihraç edilenler Sevinç Özgüner, Kumru Gözügeçgil, Rasih Nuri İleri, Ahmet Say, Süleyman Ege, Ümran Baran, Vahap Erdoğdu, Tuncer Yanar, Necip Deveci'dir.

13 ocak

Sanayi Kongresi

● Büyük sanayicilerin çıkarlarına hizmet etmek üzere hazırlanan «Sanayii Koruma Taslağı» nı halkoyuna empoze etmek gayesiyle toplanan Sanayi Kongresinde büyük kapitalistlerin temsilcileri, yine sol'a saldırılarda bulunarak özel sektörün yatırım yapabilmesi ve memleketin kalkınabilmesi için sol akımın önlenmesi gerektiğini ileri sürdüler. Hazırlanan taslaktan anlaşıldığına göre, büyük kapitalistler, sol'un tasfiyesiyle de yetinmemekte, sanayi konusunda hükümetin yetkilerinin de kendilerine verilmesini istemekte, başka bir deyişle «devlet içinde devlet» olmağa özenmektedirler. Büyük sanayicilerin bu ölçüsüz istekleri, varlıklarını tehlikede gören diğer özel teşebbüs erbabını da telaşlandırmış ve kongrede konuşan bazı delegeler hazırlanan taslağın «faşist» nitelikte olduğunu söylemişlerdir.

Kıbrıs'ta seçim

● Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, adadaki olağanüstü durum dolayısıyla 45 güne kadar başkanlık seçimine gidileceğini, ayrıca yeni bir anayasa hazırlanacağını açıklamıştır. Yeni anayasada Türklerin haklarında eski anayasaya göre büyük kısıntılar yapılmaktadır. Türk cemaati liderlerinin bu yeni anayasa karşısında takınacakları tutum ve Türkiye'nin davranışı, ayrı bir yönetim kurma hareketinin ciddiyetini ve gücünü ortaya koyacaktır.

14 ocak

Teknokrat Kıyımı

● Öğretmen kıyımından sonra şimdi de «teknokrat kıyımı» na başlanmıştır. Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Demirtaş Ceyhun'un açıkladığına göre, İstanbul Nâzım Plânı Bürosu, İstanbul'un problemlerine çözüm bulacak plânlama yerine hükümetin emirlerine uygun bir plânlama hazırlamaktadır. Nitekim Asma Köprü de, yerleşme sorunları açısından değil, hükümetin emri üzerine tamamen politik hesaplarla ele alınmıştır. *Oysa 1980'de nüfusu* 4 milyonu geçecek olan İstanbul'da mesken ihtiyacı 1 milyona yükselecektir ve bu konuda hiç bir faaliyet gösterilmemektedir. Bu gerçeklere eğilmek isteyen şehir plânerları da tasfiye edilmektedir. Son olarak iki uzmanın görevlerine *son verilmiştir. Ceyhun*, politikaya uygun plân yutturmacılığı yapıldığını belirterek «1973'te belki Boğaz'ın iki yakası bir araya getirilecek, fakat İstanbul'un suyu akmıyacak, elektriği yanmayacak, insanlar meydanlarda yatacak» demiştir.

Kennedy Suikasti

● Savcı Garrison'un yaptığı soruşturmada Kennedy Suikasti'ne ışık tutacak yeni bir tanık ortaya çıkmıştır. Oklahoma'lı James Hicks, Kennedy'ye kitap deposundan ateş edilmediğini ve ateş edenin de Lee Harvey Oswald olmadığını teşhis ettiğini söylemiştir. Bilindiği gibi Garrison da ANT'ta yayınlanan mülâkatında Kennedy'nin Oswald tarafından değil başkaları tarafından öldürüldüğünü açıklamış bulunuyordu.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Haydi canım sen de ...

CHP içindeki iktidar çekişmesinde ağırlığını nihayet açıkça Ortanın Göbeği'nden yana koyan İnönü, İstanbul İl Kongresi'nde yaptığı konuşmada, bir süredir flört halinde bulunduğu AP'yi incitmemeğe âzami şekilde dikkat ederken TİP'e şiddetle saldırmış, buna karşılık NATO'yu hararetle savunmuştur. İnönü'nün baştan sona kadar çelişkilerle dolu konuşması, tutarsız ve oportünist bir politikanın iflâs belgesi olarak politika literatürüne geçecek niteliktedir. İnönü'ye göre, «aşırı soldaki TİP, Ortanın Solu politikasından tedirgin olduğu, vatandaş ıstırabını uluorta istasmar eden her parti gibi köksüz ve mesnetsiz kaldığını acıyla hissettiği içindir ki, CHP'ye hışımla cephe almış, Ortanın Solu sisteminin bir burjuva uydurmacası olduğundan, anti - emperyalist mücadelede tedbirsiz bulunduğuna kadar her suni iftirayı yapmıştır.» Eğer bir iftira söz konusu ise, onu her şeyden önce TİP'e karşı sarfedilmiş bu sözlerde aramak gerekir. Çünkü, İnönü konuşmasının diğer bölümlerinde TİP'in iddialarının ne kadar haklı olduğunu bizzat ortaya koymaktadır.

İnönü'ye göre CHP, emperyalist saldırılara karşı memleketi korumak ve kurtarmak ihtiyacından doğmuştur. Ve 1918'lerde başlayıp 1923'lerde askerî safhası zaferle biten çetin mücadele, anti - emperyalist bir savaştır. Evet, doğrudur. Anadolu halkının işçisiyle, köylüsüyle, küçük esnafıyla, memuriyle, subayı ile başlattığı bu anti - emperyalist savaş gerçekten de CHP'ye emanet edilmiştir. Ama sonra ne olmuştur? CHP bu anti - emperyalist mücadeleye ihanet etmiş, zamanla o savaşı yaratan sınıfları saf dışı ederek bir komprador burjuvazisi yaratmış, yabancı sermayeye ve Amerikan emperyalizmine Türkiye'nin kapılarını açmış, kitleleri açlık ve sefalet içerisinde bırakmış, mutlu azınlıklar yararına jandarma dipçiği altında ezmiş, ismini inkâr ederek halkın partisi olmaktan çıkmıştır. Bütün bunlar binlerce dosya dolduracak belgelerle sabittir. İnönü «çok partili rejimi kurduk» diyor. Hangi çok partili rejim? Türk halkını gerçekten temsil edecek sınıf partilerini kurmaya kalkışanları zındanlarda süründüren rejim mi? Türkiye'nin mukadderatını bir burjuva partisinden alıp, onun bünyesinden çıkmış bir başka burjuva partisine teslim eden rejim mi?

CHP'nin bu ihaneti, İnönü'nün bugünden yarına değişen iradesinin sonucu mudur? Hayır! Onun da üstünde CHP'yi sonradan ele geçirmiş olan burjuvazi - toprak ağası - mütegallibe ittifakının eseridir. Muhakkak ki, başka alternatifi olmadığı için CHP'ye katılmak zorunda kalan bazı devrimci unsurlar zaman zaman bu ihanete karşı çıkmışlar, fakat daima egemen sınıfların direnci karşısında yenik düşmüşlerdir. CHP, burjuvazi - toprak ağası - mütegallibe ittifakının kontrolü altında oldukça CHP'yi gerçekten anti - emperyalist ve sol bir parti haline getirmek mümkün değildir. Nitekim, iç sayfalarımızda da açıklandığı gibi, TİP'in oylarını çelmek için ortaya atılan «Ortanın Solu» hareketi iyi niyetli devrimcilerin de desteğiyle daha sola zorlanınca, NATO'dan çıkmak söz konusu edilince egemen sınıfların temsilcileri bu sol unsurları temizlemeğe başlamış, hareketi frenlemişlerdir. İşte İnönü'yü, bir yandan anti - emperyalizmden dem vururken, bir yandan da emperyalizmin en güçlü aracını savunmak gibi bir çelişkiye sürükleyen kuvvet bu kuvvettir. Türkiye emekçileri bu kuvveti gayet iyi tanımakta, kendi öz partilerinde ona karşı savaşmaktadırlar. Ve İnönü'nün saldırılarına ilk seçimde kendisinin deyimiyle en susturucu cevabı vereceklerdir: «Haydi canım sende...»

Huzur ve refaha doğru

Uzay Araştırması Konferansına Türkiye de rapor sunacak

Cumhur

Diyanet İşleri bütçesi «kifayetsiz» bulundu

Harika Çocuk

CHP ve AP içindeki çekişmeler

İNÖNÜ VE JOHNSON (*NATO'suz olamayız!*)

Geçtiğimiz *hafta AP* içerisindeki çekişme Demirel'in ustalıklı manevrasıyla **«şimdilik»** örtbas edilirken, CHP içerisinde Ortanın Solu ile Ortanın Göbeği arasında patlak veren çatışma, İnönü'nün İstanbul İl Kongresi'nde yaptığı konuşma ile ikinciler lehine bir merhale daha katetmiştir.

Seçim dönemine girildiği şu sıralarda her iki parti içinde de bir iç iktidar çekişmesinin başlaması, sürpriz değildir. Çünkü, tutarlı bir görüşü olmayan her hangi bir sınıfı temsil etmeyip bütün sınıf ve zümreleri kapsamak iddiasında *bulunan partilerde* özellikle seçim dönemlerinde bu tip iç iktidar mücadelelerinin ortaya çıkması kaçınılmaz bir şeydir.

DEMİREL VE METİN TOKER Asgari müşterekler

AP'deki iç iktidar mücadelesinde taraflar **«Yeminliler»** ve **«Yaylâcılar»** şeklinde kutuplaşmışlardır. CHP'de ise **«Ortanın Solu»** ile **«Ortanın Göbeği»** arasında bir çekişme söz konusudur.

AP'deki **«Yeminliler»** Demirel'in çevresinde toplanmıştır ve grupta çoğunluğu teşkil etmektedir. İnönü'nün son İstanbul konuşmasında yaptığı değerlendirmeye göre, **«kuşku ve kaygı veren eğilimlerin yanında AP'ye kendi şahsiyetini kazandırmağa»** çalışan gruptur. Ve yine İnönü'ye göre, olumlu bir çaba içerisindedir. Karşı *taraf, yani* ***«Yaylâcılar»*** ise, **«kuşku ve kaygı veren eğilimlerin temsilcisi»** dirler.

Kuşku ve kaygı veren eğilimlerin temsilcisi sayılan Yaylâcılar'ın içerisinde ümmetçiler, ırkçılar, eski Demokratlar vardır. Hattâ bakanlar kurulu içerisinde dahi temsilcileri bulunmaktadır. Meselâ bir Mehmet Turgut, bir Ali Naili Erdem, bir İbrahim Tekin başlangıçtan beri Yeminliler'in karşısında olmuşlardır. Yeminliler ile Yaylacılar arasındaki çekişmenin başlangıcı, Demirel'in genel başkanlığa seçildiği kongredir. Ragıp Gümüşpala'nın ölümünden sonra genel başkan vekilliğine getirilen Sadettin Bilgiç'in çevresinde toplanan Yaylâcılar, parti liderliğini *Johnson'ın koltuğu* altında çektirdiği resimlerle propagandasını yaptırarak ortaya çıkan **«nevzuhur»** Demirel'e kaptır*dıktan sonra* Bilgiç'in *çevre*sinde toplanarak ayrı bir grup teşkil etmişler, Demirel'i yıpratmak için daima fırsat kollamışlardır. **Ne var ki, Bilgiç** bir süre sonra grupunu terkederek Ulaştırma Bakanlığı'nı kabul etmiş ve Demirel'in yörüngesine girmiştir. Bilgiç'in karşı cepheye geçmesinden sonra Yaylâcılar'ın liderliğini Mehmet Turgut ve arkadaşları almış, Meclis Başkanı Bozbeyli de ağırlığını bu gruptan yana koymuştur. Son Meclis başkanlığı seçimlerinde Yeminliler'in gösterdikleri adaya rağmen Yaylacılar Bozbeyli'yi yeniden başkanlığa seçtirmeğe muvaffak olmuşlardır. Ancak, grup başkan vekilliği ve yönetim kurulu Yeminliler'de kal*mıştır.*

Geçen hafta AP Grupu'nda görüşülen **«genel görüşme önergesi», Yaylacılar'ın Yeminliler'e karşı yeni bir demarşıdır.** Her ne kadar bakanlar kurulunda Mehmet Turgut ile Demirel arasında zaman zaman sert tartışmalar olmakta ise de, Yaylacılar henüz Demirel'i direkt olarak hedef almayı düşünmemektedirler. Nitekim gruptaki çatışmada da hedef olarak Yeminliler grupunun yıldızlarından AP Grup Başkan Vekili ve Sözcüsü Aydın Yalçın seçilmiştir. Altı Yaylacı milletvekilinin verdiği genel görüşme önergesine göre Yalçın Meclis'te yaptığı konuşmalarda hükümet görüşüne ve politikasına aykırı beyanlarda bulunmuştur. Oysa asıl hedef, hükümeti korurmuş gibi görünerek Demirel'in çevresini yıpratmaktır.

Gruptaki tartışma her ne kadar Demirel'in **«Bizde aşırı kanat, aşırı uç diye bir grup yoktur. AP vardır. Benim için herkes birdir»** şeklindeki konuşmasıyla örtbas edilmişse de, iki kutup arasındaki mücadelenin bundan böyle, özellikle seçimlerde adayların tesbiti sırasında daha da şiddetleneceği muhakkaktır.

Yeminliler, ne bahasına olursa olsun, Yaylâcılar'ı tasfiye etmek kararındadır. Bunun için kuvvet toplamağa çalışmaktadırlar. Şimdi bütün hesaplar YTP'nin AP'ye dahil edilmesi üzerine yapılmaktadır. YTP'lileri de saflarına katarak Meclis'te çoğunluğu garantiye aldıktan sonra Yaylâcılar'ı AP'den ihraç etmekte zerre kadar tereddüt bir perişanlık içinde bulunan YTP., hele millî bakiyenin kaldırılması da söz konusu olduktan sonra AP'ye katılmağa çoktan teşnedir. Evet, YTP, AP'ye katılacaktır ama, önce Demirel'den bir jest beklemektedir. Demirel YTP'nin *demokrasiye hizmetlerini öven* bir beyanda bulunmalıdır... Hattâ, bu beyanın metni hazırlanmış, onaylanmak üzere *Demirel'in önüne* kadar götürülmüştür. YTP'nin AP've katılması gün meselesidir. Demirel, Atatürk'çü geçinen Aydın Yalçın gibilerini **«paratoner»** olarak kullanmak suretiyle ordunun ve İnönü'nün desteğini de sağlayacağından emindir.

Buna karşılık Yaylâcılar da, partiyi ele geçirmek için özellikle teşkilât kademelerinde hazırlıklara devam etmektedir. Mehmet Turgut'un sana-

Biz halkımızı biliriz...

Oğreti sistemlerinin yarattığı ayrı *görüşler,* ulusal kavramlar *söz* konusu olduğu zaman, temel amaç yönünde ayrılık taşımaz; taşımamalıdır. Amerikalıya «Go Home» diye haykıran gencin dâvasında beraat isteyen Cumhuriyet Savcısı «Müstakil bir devlet olan Türkiye'de her ne suretle ve kime karşı olursa olsun, kanunların çerçevesini aşmamak şartiyle sempati veya antipati gösterilerinde bulunmak suç teşkil etmez» derken, ulusal bağımsızlık ilkesinin temel yasalarından birini ortaya koymuştur. Hiç bir iktidar çoğunluğu, *bu temel yasaya aykırı yasaları parmak* hesabına dayanarak çıkartmakla onlara hukuki bir değer sağlıyamaz. Demokrasinin, bağımsızlığın, ulusal kavramların onlara ağırlık kazandıran insanlık değerleriyle tarih boyunca güçlenen bir öz nitelikleri vardır çünkü...

Recep Peker, bu kavramlarla oynamak isterken o mücadele döneminde *tarihsel ilerleme bilincini temsil edenler* karşısında yenik düşmüş, Menderes bu kavramları tahrip edecek silâhı ele geçirdim sanısına kapıldığından, silâh elinde *patlamıştır.* Ulusların *tarihi, onu* yaratan ulusal istemin, her mücadele aşamasında verdiği örneklerden ayrı düşünülemez. Türk toplumunun 1946 dan beri, adım adım kendi iç yapısında geliştirdiği *dönüşümün bu tarih içinde* köklü nedenleri ve gerekçeleri vardır. Ne Menderes geçebilmiştir bu gelişmenin önüne, ne İnönü geçebilir. Ne Demokrat Parti durdurabilmiştir bu akışı, ne AP durdurabilir.

Ama ne var ki, yasalarla «daha fazla sömürme yasası (!)» arasında doğabilecek çelişkileri önlemek için, iktidar ve muhalefeti sun'i bir denge sistemi içinde tutmak zorunda olan ağa-tefeci-komprador üçlüsü, giderek üretim ilişkilerini etkileyeceğinden korktuğu her türlü *gelişmeyi engelleyecek çareler* aramadan yapamaz. Yapısı gereği zorunludur buna. 1946'dan beri bu üçlü sömürü erbabının, çıkarlarını korumakla görevlendirdiği politika esnafını dama taşı gibi kullandığının yüzlerce örneği vardır. Bunlar, hem parlamentodaki eylemleri, hem partilerindeki çalışmalarıyla azgelişmiş politikacı türünün «nesli henüz tükenmeyen» yeni yeni örneklerini meydana getirirler. 1960'dan sonraki dönemin eşi bulunmaz bir azgelişmiş politikacı türü olan Dr. Sükan, örneğin, *65 seçimlerinden önce* «İki TİP Milletvekili girerse, meclis çalışamaz hale gelir..» gibilerden konuştuğu zaman, ulusal artık sistemine karşı muhalefet gerekçesini öne sürmek isterken, temsil *ettiği zihniyetin* arkasında yatan anti-demokratik özü açığa vurmuştur.

Seçimden sonra korktuğu başına gelerek, TİP Meclis grubunu karşısında gören AP türü azgelişmiş politikacıların, son günlerde ulusal artık sistemini değiştirmek için, CHP türü azgelişmişlerle pazarlığa oturmaları bizi hiç şaşırtmıyor. Karşımızdakilerin, seçimlerde emekçi halkın vereceği oyları geçerli saydırmamak için her türlü küçük hesaptan medet umacağını gayet iyi biliyoruz. Ama, ulusal irade kavramını de *forme etmek* çabası ile birlikte bir meclis diktatoryası yaratma heveslerini, Türk halkı kursaklarında bırakacak onların. Biz halkımızı biliriz; karşımızdakilerin koyduğu her türlü *engelin* sökmediği bu tarihsel gelişme döneminde TİP örgütlerinde görev almanın sorumunu duyan halkımız, yarattığı değeri korumanın politik kavgasında, minder dışı güreşerek oyuna hile katanlara lâyık olduğu dersi verecektir.

Ulusal artık sistemini kaldırarak vatandaşın oyunu öldürmek isteyen azgelişmiş *politikacılar,* Türk halkının örgütlenme bilinci karşısında siyasi hayatlarının son günlerini yaşadıklarını öğrenecektir.

Şükran KURDAKUL

ECEVİT VE KEMAL SATIR
(Düşman kardeşler)

yi mamulleri fiyatlarında bol keseden indirimler yapması, müstakbel liderlik hesaplarına dahildir. Bozbeyli, Yaylacılar'ın elinde büyük kuvvettir. Ve daha önemlisi, Yaylacılar, **«Su Müdürü»** nden bir türlü memnun olmayan Bayar'ın ve eski Demokratlar'ın desteğine güvenmektedir. Demirel, bunun kendisi için büyük tehlike olacağını hesapladığı içindir ki, grupta **«Eğer Menderes için bir defter açılacaksa, ilk imzalayan ben olurum. Ona saygı duyanların en başında ben gelirim»** demek zorunda kalmıştır.

Ama Demirel ne derse desin, Neriman Ağaoğlu'nun söylediği şu sözler, Menderes'i hâlâ kalbinde yaşatan AP kitlesinin ağzındadır: **«Merhuma bir karış toprağı çok gördüler...»** Bu bir karış toprak, Demirel için bir çok sürprizlerin tohumunu bağrında beslemektedir.

CHP'deki Ortanın Solu - Ortanın Göbeği ise, İnönü'nün iddiaları hilâfına, 1967 tasfiyesinin gerçekleştiği gün başlamıştır.

«İsmet Paşa Faktörü» nü hesaplayamadığı için parti içinde mücadeleyi kaybeden Feyzioğlu ve arkadaşları gittikten sonra geride kalanların hepsinin **«Ortanın Solu»** ndan yana olduklarını düşünmek fazla safdillik olurdu. Nitekim pekâlâ bilinmekteydi ki, kalanlar içerisinde Feyzioğlu'nu çok solda bırakacak birçok **«göbekçi»** kalmış, *hattâ yönetim organlarına* dahi girmişti...

Nitekim, sola açılıştan hiç de memnun olmayan Göbekçiler; meselâ bir Kemal Satır, bir Nihat Erim, bir İlhami Sancar, bir Orhan Erkanlı, başlangıçta, teşkilâtın da Ecevit'ten yana çıkışını göz önüne alarak Paşa'nın **«sola açılış»** oyununu hararetle destekler görünmüşler, fakat çok geçmeden Ortanın Göbeği hareketini sahneye koymuşlardır. Göbekçilerin ilk demarşı, merkez yönetim kurulunun en soldaki sandalyesinde oturan **Selâhattin Hakkı Esatoğlu ile Mustafa Ok ve Lebit** Yurdoğlu'nun Ecevit'in çevresinden uzaklaştırılması olmuştur. Sola açılışın karşısında Göbekçilerle tam bir beraberlik halinde olan damat Metin Toker, Esatoğlu'nun Ulus'taki yazılarını kalemine dolayarak mücadelenin ilk işaretini vermiş, çok geçmeden Göbekçiler'in etkisi altına giren Paşa'nın da müdahalesiyle, Ecevit'in direnişine rağmen, Esatoğlu ve arkadaşları tasfiye edilmiştir. Sola açılışın lideri Ecevit de, çok geçmeden Göbekçiler - Toker - Paşa ittifakı karşısında tâviz vermeğe başlamış ve kendisini genel sekreterliğe getirenleri bırakmıştır.

İlk raundu böylece kazanan Göbek'çiler, seçim yılına girilir girilmez daha cür'etkâr teşebbüslere girişmişler ve açık açık iktidara oynamağa başlamışlardır. Ulus'un yayınlarında son günlerde görülen geleneğe aykırı değerlendirmeler de, çatışmanın körüklenmesinde rol oynamıştır.

Bilindiği gibi, CHP lideri İnönü, şeker bayramında yayınlanan Bayram Gazetelerinden İstanbul'dakine kısa bir makale vermiş, Ankara'dakinin düzenlediği bir ankete ise bütün parti liderleri cevap verdiği halde, Ecevit'in de ısrarına rağmen, herhangi bir cevap vermekten kaçınmıştır. İnönü'nün rahatsızlığını beyan ederek cevap vermekten kaçınmasının nedeni, liderleri NATO ve iç politika konularında görüşlerini açıklamaya dâvet eden sorulardı. İnönü, bunlara cevap vermektense, iktidara yakın bir havada çıkan İstanbul Bayram Gazetesi'ne ve AP'ye kur yapan bir kısa başyazı göndermeyi tercih etmiştir. Ne var ki, Ulus her yıl İnönü'nün Bayram Gazetesi'nde çıkan yazısını ilk sayısında manşetten verirken, bu defa bir gün gecikme ile sayfanın altında gösterişsiz bir biçimde vermiştir. Daha sonra İnönü Zaferi'nin yıldönümü de Ulus'ta tek sütun olarak değerlendirilmiştir.

Sol unsurların Ulus'u hâlâ kontrol altında bulundurmalarını ve İnönü protokolünü çiğnemiş olmalarını fırsat sayan Metin Toker, Orta'nın Göbeği'nin, Ortanın Solu'na karşı hücuma geçmesi için ilk *işareti vermiştir. 10 Ocak'ta* Milliyet'teki fıkrasında Toker, aynen şunları yazmıştır: **«CHP içine komünist militanlar yerleşmişlerdir... Ulus Gazetesi, CHP'nin mi, TİP'in mi organıdır, belli değildir...»**

Ve Toker'in yazısının çıktığı gün Göbek'çi Kemal Satır kuliste çevresine şu müjdeyi vermiştir:

«— İstanbul'da Metin'in yazısının paralelinde konuşacak İsmet Paşa!»

Gerçek'ten de Paşa'nın İstanbul'da iktidara pas veren, buna karşılık TİP'e ağır biçimde saldıran ve NATO'yu savunan konuşması, Ortanın Göbeği'nin zaferi olmuştur.

Sol unsurların NATO'dan çıkma isteklerini öteden beri göğüsleyen, hattâ bir grup toplantısında Şükrü Koç, Mustafa Ok ve Sadi Pencap tarafından verilen başka konudaki *bir önergeyi dahi* **«NATO'dan çıkmayacağız...»** diye karşılıyarak NATO'da kalma niyetini ortaya koyan İnönü, İstanbul Kongresi'nde bunu açık seçik söylemek suretiyle ağırlığını Göbek'çilerden yana koyduğunu göstermiştir.

İstanbul Kongresi'nden sonra CHP içindeki çekişme muhakkak ki daha şiddetlenecektir. Göbekçiler'in şimdiki taktiği şudur: Paşa'yı seçimlere kadar iktidar ile bahar havası içinde tutmak, AP'ye karşı sertlikten kaçınmak, böylece mahalli seçimlerde CHP'ye oy kaybettirerek Ecevit'in partideki prestijini sarsmak ve yönetimi ele geçirmek... Ortanın Solu'ndakiler bunu farkettikleri içindir ki, Paşa'yı sertliğe zorlamakta, fakat muvaffak olamamaktadırlar. Göbek'çilerin hesabına göre Ortanın Solu tamamen tasfiye edildikten sonra GP'lilerin daki CHP'ye dönmesi mümkün olacaktır.

Ortanın Solu ekibi ise, Ecevit'in yeteri kadar güçlü çıkmamasının ve İsmet Paşa'yı Göbek'çilere kaptırmanın şaşkınlığı içerisindedir ve görünüşe göre partiyi kaybetmişlerdir...

İstanbul yenilgisinde, sol hareketin ve anti - emperyalist mücadelenin liderliğine CHP'yi aday gösteren bazı çevrelerin yarattığı **«Ortanın Solu»** efsanesi de iflâs etmiştir.

KORKU

Yaşar Kemal

Korkunun ecele faydası yok, sözü önemli bir sözdür. Korkunun ecele faydası olmadığı gibi, tam tersidir de. Korku, yarı yarıya ölüm demektir. Her yönüyle korku, kişisel olsun, toplumsal olsun korku bir çürütücüdür. Yakasını korkuya kaptırmışlar, çürümüşlerdir. Kişisel, toplumsal korkular üstüne araştırmalar yapılmıştır. Korkunun ıncığı cıncığı yoklanmıştır. Korku üstüne önemli sözler söylenmiştir. Korku, insanın temelli duygularından birisidir. Sevinç gibi, üzüntü gibi, kıskançlık gibi.. Hepsinden de, bütün duygulardan da şiddetli bir duygudur. İnsan tarihi, korkunun tarihidir de desek yeri var. Bizim üstünde durmak istediğimiz olağan olan korku değil, hastalık haline gelmiş korkudur. Hangı duygu hastalık haline gelirse tehlikelidir. Sevinç bile, kıskançlık bile.. Hastalık haline gelmiş korkunun temelinde güvensizlik, umutsuzluk yatar çoğunlukla. Kendine güvenini yitirmiş bir kişi, bir toplum olaylar karşısında korku içindedir ve perperişandır. Korku bazan da bir büyük suçun sonucudur. Çağımızın bilim adamları korkuyu tedavide güvensizliği, umutsuzluğu yok etmeğe çalışırlar en önce. Suçluluktan geliyorsa korku, suçluluk duygusunu da yok etmeğe çalışırlar.

Korku ölümden beterdir. Bir bedene, bir topluma hastalık olarak girmişse o bedeni, o toplum bedenini yok eder.

Türkiye'de oturan burjuvalar korkuyorlar. Gelişip büyüyen emekçi hareketinden dehşetli korkuyorlar. Bunu elle tutulur bir yoğunlukla görüyoruz. Korkuları onları insanca olmayan davranışlara götürüyor. İlkel, iğrenç duygulara sürüklüyor. Kan dâvasına kadar gidiyorlar. Türkiye'de *oturan her bir burjuva emekçilere ve* emekçi öncülere diş biliyorlar. Ellerinden gelse bir kaşık suda boğacaklar. Uygarca demokratik savaş yerine kötülüğü, kan davasını tercih ediyorlar. Antidemokratik kanunlara sarılışları, durmadan polis çağırmaları, savcıları her an harekete geçirmeleri bundan. Emekçilere, emekçi öncülere iftiralar, karalar, küfürler hep bundan. Bir sınıf bu kadar korkunun çukuruna düşmese böylesine küçülemez. Böylesine küfre, iftiraya sarılamaz. Küfür, iftira, kara çalma çaresizliğinden imdat umamaz.

Türkiye'de demokratik düzenin yıkılışı, Türkiye'de oturan burjuvaların da yıkılışı olacaktır. Zulümlerini, sömürülerini herhangi bir değişiklikte böylesine başıboş sürdürmeyeceklerdir. Bunu onlar da biliyorlar. Ama öyleyse bugünkü Anayasa düzenini niçin yıkmağa çalışıyorlar, ne bekliyorlar Anayasa düzeninin yıkımından? Akılı olan hiç bir şey bekleyemez ama bunlar akılla yürümüyorlar ki... Onları harekete geçiren, etkisi altına alan inanılmaz bir korkudur, akıl değil.

Bunların korkularından dolayı Türkiye'nin başına çok kötü işler gelecek. Bu bir kehanet değildir. Türkiyede insanlar aç kalacaklar, toprak öldürülmüş. Bu bir kehanet değil. Türkiye çok çok yoksullaşacak, gören göz kılavuz istemez. Türkiye başka milletlerin hem ekonomik, hem politik tutsağı olacak, daha çok, daha beter. Türk kültürü toprağı gibi aşınmakta, yok olmakta. Salt korkudan. Türkiyede oturan burjuvalar can havliyle, onları altedecek milli her değere saldırıyorlar. Sanıyorlar ki milli değerler yozlaşırsa kendileri ayakta kalabilecekler. Hakları da var. Milli değerler yok olunca, bir milletin kültürü yok olunca, o milletin kişiliği de yok olur. Hiç olmazsa yozlaşır. Ama milletlerin kişilikleri yok edilemiyor. Dehşet bir direnme gücü var milli kişiliklerin. Şaşılacak kadar. Yoksa bu rüzgâra bu kar dayanmazdı. Sömürgecilerin ve onların içerdeki uşaklarının, maymunlarının milli kişiliği yok etmek için bunca çabalarına karşın.

Bu burjuvalar bu korkularıyla çok işler açacaklar bu milletin başına. Aman burjuvaların korkusuna dikkat! Korkudan gözleri dönmüş bunların. Gözü dönen insan her bir insaniyetsizliği yapar. Açın bakın gazetelerine. Bakın görün ki bu ne seviye, bu ne insanlıktır! İnsanı insan soyundan utandırır bunlar. Bu, kaynayıp gelen milli güçlerin, emekçilerin korkusudur. Suçlunun korkusudur

Halbuki bilmiyorlar ki emekçi rahimdir, milli güçler rahimdir. Sebepsiz hiç kimsenin burnunu kanatmak istemezler. Onların bu millete yaptıkları kötülük ne *olursa olsun. İşlerini Anayasa düzeni için*de yürütmeğe çalışırlar. Bu düzeni sürdürmek milli güçlerin, emekçilerin işine gelir. Çünkü milli güçler, emekçiler haklının, güçlünün umudu ve güveni içindedirler.

Burjuvaları, korkularından kurtarmak da milli güçlerin, emekçilerin işi olsun. Tedavilerini de üstümüze alalım. Ne yapalım, Anayasa düzeni Türk milletinin menfaatlerine daha çok uygundur. Biz böyle düşünüyoruz. Korkmasınlar. Korkunun da acele faydası yok ki... Benim burada sözüm bu kadar, ancak korkmasınlar, diyebiliyorum.

Burjuvaları korkularından kurtarmak da uğraşılarımız içinde olmalıdır. Bunun da yolunu, çaresini araştırmalıyız. Türkiyede Anayasa düzeninin sürebilmesi için bu gereklidir. Burjuvaları korkularından kurtarma yolunu bulursak bu düzen daha bir yerleşir.

Bu kadar iş arasında bir de burjuvaları korkularından kurtarma işimiz var.

Aybar ve Çetin Altan, TİP İstanbul İl Kongresi'ni izliyorlar...

TİP Kongresi yada işçilerin büyük uyanışı

Önceki Pazar günü yapılan Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Kongresi, işçi sınıfının son yıllardaki olağanüstü uyanışını ve bilinçlenmesini ortaya koyması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Bilindiği gibi geçen 14 aylık çalışma döneminde, genel merkezin başkente naklinin de yarattığı boşluk dolayısıyla il kademesinde çalışmalar yetersiz kalmış, teşkilâtlanma faaliyetinde başarı gösterilememiş, il yönetim kurulu bazı ilçelerde patlak veren anlaşmazlıkları gidermekte yetersiz kalmıştır.

Genel Sekreter Rıza Kuas'ın başkanlığında yapılan il kongresinde okunan çalışma raporunda da bu yetersizlikler bizzat il yönetim kurulu tarafından ortaya konulmuştur. Nitekim, raporun seçim çalışmaları ile ilgili kısmında açıklandığına göre, «Seçim Komitesi toplantılarına, ilçelerce seçilen temsilciler gereken ilgiyi göstermemişlerdir. Bazı toplantılara 5 yada daha az ilçe temsilcisinin katıldığı görülmüştür.» **İlçelerle üyeler arasında bağlantıyı sağlayacak «Parti görevlileri»**nin seçiminde de yetersiz kalınmış, İstanbul'un 295 mahallesinden sadece 119'unda, 169 köyünden de sadece 32'sinde **«Parti görevlisi»** seçilebilmiştir. Hizipleşmeleri önleme konusundaki çalışmaların yetersizliği de şu cümlelerle ifade edilmiştir:

«Bu dönem Şişli ilçe teşkilatımızdan başgösteren hizipleşme ve çekişme olayları giderek artmış ve ilçeyi çalışamaz hale getirmiştir. Kurulumuz bu durumu önlemek için bazı tedbirler almışsa da, hizipleşmenin derinliği karşısında bu mümkün olamamıştır.»

Oysa, geçen haftaki ANT'ta da belirttiğimiz gibi, seçim dönemine girildiği şu sırada TİP'in tam bir dayanışmaya, dinamizme ve kuvvetli bir teşkilâta ihtiyacı vardır.

Kongrede konuşan Genel Başkan Aybar, Urfa Milletvekili Behice Boran ve İstanbul Milletvekili Çetin Altan da bu zorunluluk üzerinde durmuşlardır. (Aybar'ın konuşması 7. sayfamızdadır.)

Ancak, daha önemli olan husus, kongreye katılan delegelerin ve özellikle genç işçilerin yurt ve parti sorunları üzerine yaptıkları bilinçli konuşmalardır. Bu konuşmacılar, il yönetim kurulunun tutumunu şiddetle eleştirmişler ve partinin gelişmesi için olumlu önerilerde bulunmuşlardır.

Fatih İlçesi'nden Can Açıkgöz, parti Amerikalılara karşı pasif direnme kampanyası açtığı halde, Amerikan 6. Filosu'na karşı Dolmabahçe'de düzenlenen gösteriye katıldığı için il yöneticileri tarafından kınandığını söylemiş, teşkilatla ilişkilerde yetersiz kalındığını belirtmiş, Sarıyer ilçesi'nden Ayla Onat il yönetim kurulu üyelerinin sadece kendi ilçeleri için çalışmalarını yererek **«partimizin ağır topları, küçük ilçelere gelmiyorlar. İhmal ediyorlar, Boğaz'a yemek yemeğe gidiyorlar da, Sarıyer'de emekçi kardeşleriyle dertleşmeye niçin gelmiyorlar?»** diye sormuştur.

Kartal İlçesi'nden Zeki Lületaş, mahalli seçimlerde meseleleri halkın anlayabileceği şekilde anlatabilmek için broşürler hazırlanmasını istemiş, Şişli İlçesi'nden Cengiz Yüksel, il merkezinin hizipleşmeler karşısındaki olumsuz tutumunu eleştirerek şöyle demiştir:

«Şişli İlçesi üyesi olarak, ilçemizde hizipleşmeyi önlemek için ilin herhangi bir karar aldığına şahit değilim. İlçemizdeki hizipleşme derinlemesine büyüdüğü halde il lâkayd kalmış, ancak genel merkez el koyduktan sonra durum düzelebilmiştir. Şişli İlçesi'nde hizip yaratanlar suçlu olduğu gibi, il yönetim kurulunun lâkayd davranması da suç teşkil etmektedir.»

Yine Şişli İlçesi'nden işçi Aslan Aslan, kitap sömürücülüğü üzerinde durarak şunları söylemiştir:

«Aydın ve sosyalist geçinenler arasında 70-80 sayfalık kitabı 5 lira'dan fazlaya satanlar vardır. Sosyalist kitapların satışı, tatlı ticaret konusu haline getirilmiştir.»

ŞİNASİ KAYA
(TİP İl Başkanı)

Üsküdar İlçesi'nden Vâlâ Önengüt, en alt kademelerdeki her sosyalist parti stratejisinin anlatılması zorunluluğu üzerinde durmuş, Ayhan Çelik, Ziya Soytan da yöneticilerin alt kademelere karşı gösterdikleri ilgisizliği eleştirmiştir.

Eyüp İlçesi'nden Mustafa Çolaklar adındaki minibüs kâhyası, Küçükalibeyköyü belediye meclisinde TİP'i tek başına temsil ettiğini, ancak çalışmalarında il merkezinden hiçbir yardım görmediğini söylemiş; Eminönü İlçesi'nden Atilla Atalay ise, il merkezinin ilçelerin faaliyet göstermesini engellediğini ileri sürmüştür.

Yeni yönetim kurulu bu tenkitlerin ışığında parti çalışmalarına dinamizm kazandıracak ve parti içi dayanışmayı sağlıyacak genç bir ekip halinde kurulmuştur.

İl yönetim kuruluna işçi kesiminden Şinasi Kaya, Aziz Erkmen, İhsan Ofluoğlu, Necat Öktem, Mecit Çakır, Aslan Aslan, Celal Beyaz, işçi olmayan kesiminden Murat Sarıca, Müşfik Erem, Alp Selek, Nazife Cemgil, Kemal Sülker, Cengiz Yazoğlu, seçilmişlerdir. Yeni yönetim kurulu, yaptığı görev bölümü sonunda il başkanlığına sendikacı Şinasi Kaya'yı getirmiştir.

Partinin büyük mücadeleler dönemine girdiği şu sıralarda İstanbul İl Yönetim Kurulu'na büyük sorumluluk düşmektedir.

Mülevves ittifak

Bilecceksiniz, Ondokuzuncu yüz yılda milli ve ilerici hareketlere karşı Rus Çarlığı, Avusturya-Macaristan ve Purusya Sözüm-ona- - bir Mukaddes İttifak kurmuşlardı. Pirens Metternich'in başının altından çıkan bu NATO benzeri tertibin amacı, Napoléon Harpleriyle bütün Avrupa'ya yayılmış olan Fransız Devriminin ülkülerini polis baskısı ve silâh zoruyla boğarak, istibdat yönetimlerini ayakta tutmaktı... 1848 Şubatı'nda Paris'de patlak veren Devrim'in rüzgârı Mart'ın 13'ünde Metternichi de, İstibdat'ı da, bu Mülevves İttifakı da önüne kattı, süpürdü gitti... Günümüzde de Tarih'in altedilmez buyruğuna karşı dikilen bu denli kaleler eninde sonunda çökecek, yıkılacaktır

Metternich Avusturya'sının Quieta non movere parolası, dikkat ediyor musunuz, son zamanlarda politika kodamanlarımızın diline pelesenk oldu. Bu yeni-yetme Huzur Hareketsizliktir hareketinin Metternich'liğini de İnönü üzerine aldı. Bütün dertlerimize devâ olacağı, cümle sıkıntılarımıza Hızır gibi yetişeceği ilân olunan HUZUR, iki büyük Parti arasında kurulacak bir Mülevves İttifak'la gerçekleşecekmiş!.. Münevver Yalçın'ın olanca aklı-evveliliğiyle geçen seçimler arifesinde ortaya attığı bu büyülü formül neden acaba şimdi sekiz tilkinin birbirine kuyruk dokundurmaksızın içinde kol gezdiği söylenen İnönü'nün kafasıyla Demirel'in parlak kafatasına duhul etti?... Ne oldu Hareket - Bereket buyruk - sözüyle ortaya atılan Ortanın Solu'na ki, böyle birden Ortanın Kenarı oldu?... Ne oldu herkeslere iş bulacağı vaveylâsıyla muştulanan Görülmemiş Kalkınma'ya ki, Demirel şimdi bir hareketsizlik batağında demir taramağa başladı?... Huzur diye halkın eline tutuşturulmak istenen bu Acur, illet oldukları hangi illete ilâç olacak?...

Avusturya İmparatoru İkinci Francis, Devletim öyle kurt yemiş, öyle çürümüş bir yapı ki, bir tahtasını koparıp aldığımda, toptan çökmesinden korkarım, diyordu Yoksa, Türk, Öğün, Çalış, Güven Partisi'ne Güvenme'ciler, CHP'sinin köhne yapısından kopan böyle bir tahta mıydı ki, İnönü hareketsizliğin bereket olduğuna akıl erdirdi birden? Ve Solculuğun, Amerikan Düşmanlığının bir kere dört nal kalktı mı, öyle çüşş! demekle durmayacak bir küheylan olduğunu ilkin Batı'da, sonra da Doğu'da görerek, bu küheylanın kuyruğuna asılmağa kalkanların paramparça olacağını anladı da, ondan mı şimdi Adalet Partisi'nin sütçü beygirine seyislik etmeğe kalkıyor?.. Feyzioğlu geçen Cumhuriyet Bayramında Ecevit'e Fotoğrafçılara birlikte poz vereceğimiz günler yakındır, demişti. Doğru. Uzun ömrü içinde halka pozdan başka bir şey vermemiş olan İnönü Partisi şu anda Adaletçilerle müstehcen resimler çektirmeğe hazırlanırken, elbet bir gün Feyzioğlu ile de sarmaş dolaş olacağı günleri hizalamaktadır. İçtenliğine candan inandığım Ecevit, partisinin yakasına takılmak istenen bu Al gülüm - ver gülüm çiçeğini kokladıkça, eminim, yüzünü buruşturuyor, ve burnunun kanadı titriyordur.

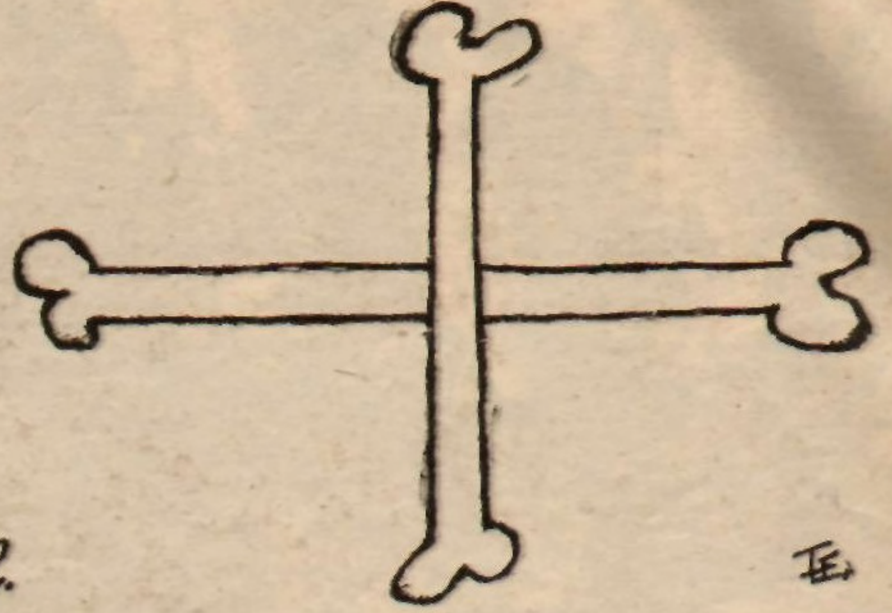
İktidar Partisi deseniz. halka verip - vereceğini yitirmiş hünsa bir geline dönmüştür. Sağa ödün veremez, Ordu üst kademeleriyle zoruna kurduğu dengeyi bozmaktan korkar. Menderes gibi halka bol keseden kredi-mıredi dağıtamaz, ödü kopar enfilasyondan. İş veremez, parası yoktur çünki, fabrika açamaz. Bu lâgar kalkınma hızıyla değil, nurlu ufuklara, Eyüp Sultan'a bile gidemez. Aşağı tükürse irtica, yukarı tükürse Amerika vardır, onun için de eski tükürdüklerini yalayacaktır.

Bundan dolayıdır ki, Adalet Partisiyle Halk Partisi arasında, asgari ve askeri müşterekler bulunacaktır. Sağa ve sola karşı duvarlar çekme bahanesiyle halk politika dışına atılacaktır. Parti Meclislerinde hazırûnun hazırladığı huzur budur ve bu huzurun hakkını da bir elli bin kişilik hazır yiyiciler yiyecektir. Bu hayal ettikleri dikensiz gül bahçesinin çevresine dikecekleri dikenli teller, seçim yasaları, temel çiviler kanunları nalburlara ısmarlanmıştır.

Ama bilmiyorlar ki, milli uyanışın çalar saatini kuran TİP, seçim bakiyelerini kaldırsanız da bâki kalacaktır; hem öyle boş bir sedâ olarak da değil, Türkiye'nin kubbesini çınlatan davudi bir ses olarak, bütün boş gürültüleri bastıran halkın sesi olarak yüzünüze gürlüyecektir. Değil sade AP, CHP, öbür kardeşler de yanyana gelseler, Başı-bölükler, Ceş-Keş Meşler ve eski Yeni Türkiyeciler hep birleşseler de, bu beş kardeşlere seçimlerde hakkın Beş-Kardeşini gösterecegiz. Çünki ta baştan söyledi Türkiye İşçi Partisi, bu beylere «Sen Sağsan, ben de Türkiye için Selâmetim» dedi.

Can YÜCEL

NATO VE ÖTESİ...

Elinizden geleni arkanıza koymayın!

Mehmet Ali AYBAR

Politikada iki kutup hiçbir zaman bu kadar açık olarak ortaya çıkmamıştır. Cepheler iyice ayrılmaktadır. Bir uçta bugünkü kapkaç kapitalizminden yana, Amerika'dan yana olan partiler var. Öbür uçta kapkaç kapitalizmine Amerikan emperyalizmine karşı olan, sosyalizmden ve bağımsız Türkiye'den yana olan Türkiye İşçi Partisi var. Karşımızdaki partiler arasında şüphesiz ayırımlar bulunuyor. Ama son tahlilde hepsi de Amerika ile ilişkilerimizi muhafazadan yanadır. Kısacası, hepsi de, esasta «olan»ı muhafaza etmek çabasındadır. Oysa, yaşamak için bu bozuk düzeni temelden değiştirmek zorundayız.

Hâkim sınıfların sözcüsü olan politikacılar, küçük hesaplar içindeler. Dünyanın nereye gittiğinin farkında değiller. Farkında olmak işlerine gelmiyor. Oysa önümüzdeki 30 - 35 yılda dünyamız başka bir dünya olacaktır. Bilimde, teknikte ilerlemenin, hayali aşan ne gibi bir düzeye ulaşacağını uzmanlar şimdiden hesaplıyorlar. Nükleer enerjinin barışçı amaçlarda kullanılması, insanlığa geniş ufuklar açacaktır. Teknik ilerlemenin ekonomik, sosyal ve politik yapı üzerinde etkilerini de şimdiden hesaplamak gerektir. Teknik ilerleme, kapitalist ve sosyalist toplumlarda başka başka sonuçlar yaratacaktır. İleri kapitalist ülkelerde, başta Amerika olmak üzere, sosyal çelişiler patlama noktasına gelecektir. Sosyalist ülkelerde ise teknik ilerleme, hayat düzeyinin hızlı yükselişi şeklinde sonuçlanacaktır.

Beri yandan, emperyalizmle geri kalmış ülkeler arasındaki çelişiler de büsbütün kesinleşecek, kapkaç kapitalizmi yüzünden normal bir gelişme gösteremeyen bağımlı ülkeler emperyalizme karşı daha büyük bir hınçla millî kurtuluş savaşları açacaklardır. Ve 2000 yılı büyük bir ihtimalle kapitalizmin dünya ölçüsünde tarihe karıştığı yıl olacaktır.

Oysa bilgileri, görüşleri ve doymak bilmez haris menfaatleri ile cüce olan bir takım politikacılar, Türkiye'yi medeniyet yarışı dışında tutmak için yırtınmaktadır.

Manzaraya bir bakınız: Havanda su döverek bir yıl daha geçirilmiştir. Hâkim sınıfların sözcülüğünü yapanların, kapitalist yoldan hızlı kalkınma nutukları, her gün gerçeklerin mihengine vurula vurula kalp akçe haline gelmiştir. Ekonominin hızla dar boğazlara girmesi, pahalılık, işsizlik, sosyal adaletsizlik, güvensizlik, **«hürriyet içinde»,** yani soyguncunun hürriyeti ile, **«nurlu ufuklara, müreffeh Türkiye'ye»** doğru yol alındığı hakkında nutuklar çekenlerin zavallılığını ortaya koymaktadır.

Maskesiz hakikat şudur: Amerikan Emperyalizmine dayanan toprak ağaları - kompradorlar - bürokratlar üçlüsü, Türkiyeyi geri bırakan, işçisi, köylüsü, zanaatkârı, arkasız memuru, küçük esnafı, dar gelirli namuslu aydını ile koca bir milleti insanlık dışı hayat şartları içinde yaşatan, insafsızca sömürülmesine yol açan, fakat bir avuç sömürücüye aşırı kârlar sağlayan bugünkü kapkaç kapitalizmini sonuna kadar ayakta tutmak istiyor. Çıplak hakikat budur.

Karma komisyondaki bütçe müzakereleri bu bakımdan son derece ilginçtir. Öteki partilerin sözcüleri işi gücü bırakmışlar, her vesile ile partimize saldırmaktadırlar. Bu saldırılar, tuttuğumuz yolun doğruluğunu ve TİP'nin hedefe hızlı adımlarla yaklaştığını ortaya koyduğu için, bizi memnun ediyor. Hepsi de TİP'i tasfiye etmenin gereğine inanmışlar, bunu en münasip şekilde nasıl gerçekleştirebileceklerini araştırıyorlar. Hepsi birden seçim kanununda yapılacak değişiklikle, TİP'i meclis dışında bırakma yollarını araştırıyorlar.

Seçim Kanunu'nu değiştirmek hiçbir şeyi kurtarmıyacaktır. Türkiye İşçi Partisi'ne verilen oyları, türlü kombinezonlarla AP'ye veya CHP'ye aktarmak, vatandaşı büsbütün öfkelendirecek ve bilinçlendirecektir. Ve aldığı oylarla gücünü ispat etmiş olan Türkiye İşçi Partisi'nin, gücü ile orantılı olarak Meclis'te temsil edilmemesi, bugünkü kapkaç kapitalizminin sonunu hızlandıracak, çelişilerin son derece keskinleşmesine yol açacaktır. Kaldı ki, bu oyunun oynanması son derece zordur. TİP'i meclis dışında bırakmayı amaçlıyan bir seçim kanunu, bütün küçük partileri tasfiye eder. Ve seçim oyunlarında her zaman yanlış hesaplar yapmış olan CHP de bu kombinezonlardan kârlı çıkmaz. Çünkü, TİP'in gelecek seçimlerde alabileceği oy, öyle küçümsenecek miktarda değildir.

Ne yapsalar boşunadır. Kompradorlar, ağalar, bürokratlar ve cüce politikacılar, bataklığın yavaş yavaş yuttuğu bir insanın durumundadırlar; her hareketleri biraz daha batağa gömülmelerine sebep olmaktadır.

Her zaman söyledik: Elinizden geleni arkanıza koymayın! Tekrar ediyoruz: Elinizden geleni arkanıza koymayınız...

İstikbale bu kadar güvenle bakmamız, sosyal gelişmenin kanununu bilmemizdendir. Bilimsel bir kesinlikle biliyoruz ki, bugün güçlü gibi görünen sosyal sınıflar, aslında güçsüzdürler ve iktidardan mutlaka devrileceklerdir.

Sosyalizm, bir bakıma da çelişilerin bilimidir. Türkiye sosyalizmi, Türkiye'ye özgü çelişilerin doğru teşhisinden ve bu çelişileri aşamaya götüren yolun doğru çizilmesinden doğmuştur.

1968 yılı kesin sonuçlu mücadelelerle geçecektir. Türkiye bir ileri Amerikan karakolu olmaktan çıkacaktır. NATO'dan çıkacaktır. İkili anlaşmaları Türkiye feshedecektir.

İşçi Partililerin omuzlarına da bu dönemde büyük görevler düşmektedir:

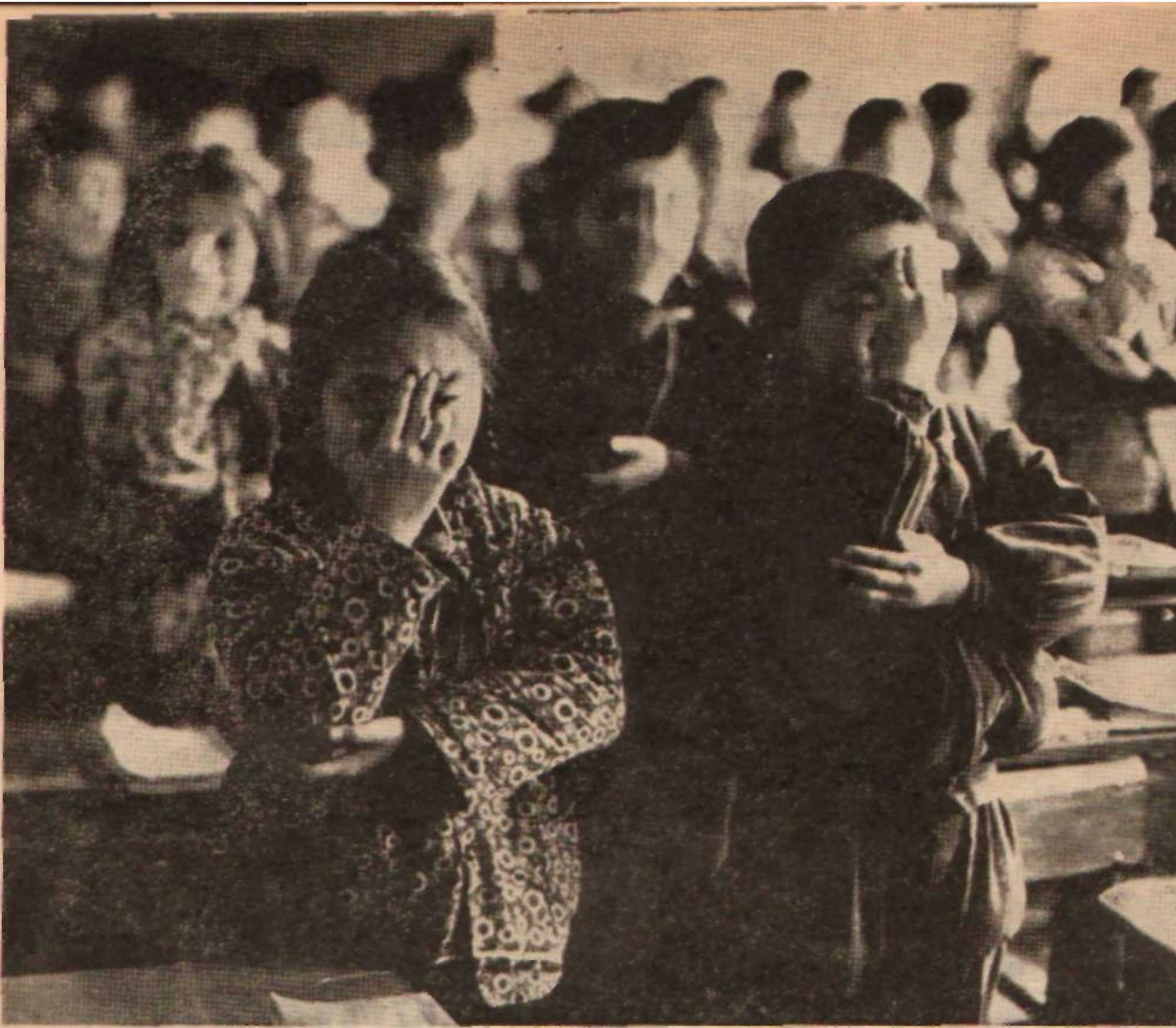
1) Geniş halk kitlelerini uyarmak, uyandırmak, TİP saflarına çekmek;

2) TİP'i böyle bir savaşı verecek güçte bir kuruluş haline getirmek.

Birincisini, cesaretle, yüreklilikle yedi yıldan beri yapıyoruz. Yapmağa ve daha hızlı yapmağa devam edeceğiz.

Zafer bizim olacaktır. Bilinçli, yürekli İşçi Partili kardeşlerim, bunca çile çekmiş, fakat artık hızla uyanan emekçi halkımızın, Amerikan emperyalizminin ve kapkaç kapitalizminin çifte boyunduruğundan kurtuluş savaşında, tarihin omuzlarına yüklediği şerefli görevi yerine getireceklerdir.

Güzel günler halkımızındır, hepimizindir ve yakındır...

Çin'de bir ilkokulda sabah jimnastiği yapan çocuklar (solda), bir fabrikada işbaşına giden Çin'li iş...

Amerika'yı Korkutan Üçü...

Dış politika yazarımız HALÛK TANSUĞ, Çin Halk Cumhuriyeti'ne ilk giren Türk gazetecilerinden biridir. 1965 yılında yaptığı bu seyahat sırasında Tansuğ, Başbakan Çu En Lay ile de görüşmüş bulunuyordu. Aşağıda, Tansuğ'un, devrimin onsekizinci yıldönümünde Çin üzerine yaptığı bir incelemeyi sunuyoruz.

1 Ekim 1949'da kurulan Çin Halk Cumhuriyeti (Milletler arası lâkaplarıyla Kızıl Çin, Komünist Çin veya Kıt'a Çin'i) geçen Ekim ayında 18 yaşına bastı.

Bu yıldönümü, başlı başına, dünya çapında önemi olan bir olay sayılmak gerekir. Çünkü, Çin, bugün Milletlerarası alanda birinci derece söz sahibi ülkedir.Oysa, **«Dünya'nın en eski devamlı medeniyeti.»** sayılan Çin bir zamanlar, Hindistan'ın bile fersah fersah gerisinde sefâlet, açlık, ahlâksızlık, ümitsizlik ortamı içerisinde yüzmüştür; **«dünyanın en hasta adamı»** olarak bilinmiştir.

Çin, dünyanın en geniş Ülkelerinin başında gelir. Dünyanın en büyük nüfusuna sahiptir. Batı'nın en ileri endüstri ülkeleri için düşünülmüş yepyeni. modern bir sistemin yani sosyalizm'i Doğu'nun en geri tarımsal cemiyetine adapte etme cesaretini göstermiş bir ülkedir.

Çin, dünyadaki diğer bütün ülkeler arasında en büyük nüfus problemi, gıda problemi, tarım problemi, ulaştırma problemi, iklim problemi, kadro problemi, eğitim problemi, yatırım problemi, savunma problemi, sanayileşme problemi, ve daha binbir problemi olan ülkedir.

Henüz 18 yaşına basmasına rağmen, Çin'deki sosyalist yönetim, tarihin en büyük ve kudretli devleti Birleşik Amerika tarafından kuruluşundan beri tehdit edilmekte, devamlı maddî ve manevî baskı altında tutulmaktadır. Abluka içine sokulmaktadır. Gelişmesi, böylece durdurulmaya, hattâ, geriletilmeye çalışılmaktadır.

Ve daha pek çok hendikapına aldırmadan, Çin, sosyalizm yolunda duraklamadan yürüyebilmektedir. Diğer fakir ülkeleri çok gerilerde bırakmaktan başka, ileri sanayie sahip Batı'nın büyük endüstri ülkelerini dahi aşıp geçme durumuna gelmektedir...

O hâlde, bütün bunlar Pekin yöneticilerini ister beğenelim ister beğenmiyelim objektif açıdan, dünya çapı önemde sayılmaz mı? Ve, üzerinde biraz olsun durmayı gerektirmez mi?

Çin'in yüz ölçümü 3.705.000 mil kare'ye (Birleşik Amerika'nınkinden 90.000 mil kare fazla) varıyor. Nüfusu, 760 milyon 300 bin'e (Birleşik Amerika'nınkinden 563 milyon 458 bin daha fazlasına) ulaşıyor.

Sosyalist Çin, teknolojik alanlarda, büyük gelişmeler kaydediyor. Meselâ, Batı Bloku'nun 3 numaralı ülkesi Fransa'dan önce, «termonükleer» bomba (hidrojen bombası) patlatıyor. Birleşik Amerika'nınkine denk vasıflardaki jet uçaklarını seri halinde çıkartıyor. İngiltere'ninkinden daha modern elektronik hesap âletleri yapıyor. Batı Avrupa'dakilerden üstün kalitede tıbbî âletleri ihraç edebiliyor..

Sanatta büyük başarılar sağlıyor...

Sporda dünya rekorları kırıyor, dünya şampiyonlukları kazanıyor...

Sosyalizm nazariyeciliğinde yepyeni fikirler ortaya atıyor; ve tatbikatına bilfiil geçiyor...

Geleneksel bir açlık tehlikesini yok ediyor. Hastalıkları, kontrola alıyor. Fuhuşu, rüşveti kaldırıyor...

Dünya politika sahnesinde, ancak Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika ile kıyaslanabilecek, mevkilere oturtuluyor. Uzakdoğu'da, tek başına, Batı Bloku **«süper lideri»** Amerika'ya karşı çıkabiliyor. Bu politik önemi ve rolü sebebiyle, Birleşik Amerika ile arasında patlak verebilecek silâhlı bir çatışmanın, tüm dünyayı atom harbine sürükleyebileceği iddia ediliyor...

Bugün Çin'in sağladığı sonuçlar en sıhhatli şekilde hangi ölçülere vurularak değerlendirilebilir? Çin, eskiden ne idi; hangi ülkelerle eşit tutulurdu? Bugün ne oldu; hangi ülkelerle eşit sayılıyor? Ana problemleri, avantajları ve hendikapları nelerdir? Kullandığı sistemin verimlilik derecesi nedir? Yoksa, eski halini düşünmeden, şimdiki zorluklarını hesaplamadan, yeni sisteminin özelliklerini dikkate almadan, bügünkü Çin'i Birleşik Amerika'ın Batı Avrupa'da dahi bulunmayan yüksek hayat şartlarıyla mukayeseye kalkmak, hiçbir anlam taşımaz.

Şöyle ki, Çin, Batı ile kıyaslandığında hâlâ fevkalâde fakirdir. Bizzat Çin Başbakanı Çu En Lay'ın (Pekin'de Türk gazetecilerine) söylediği gibi **«Çin, henüz kalkınmaya başlamıştır; kalkınma hazırlıkları yapma halindedir.»**

Fakat öteki taraftan da, eskiden kendisinden ileri sayılmış bir Hindistan'la ölçüye vurulduğunda **«kalkınma hazırlıkları yapan»** Çin, inanılmayacak bir sefaletten, inanılmayacak derece zor şartlar altında, inanılmayacak bir sür'atle, işlediği bazı hatalara ve Batı'nın sabotajlarına rağmen, sosyalizm sayesinde kurtulmanın yolunu bilmiş ülkedir.

Kısacası, bugükü Çin, derebeylik (feodalizm) şartlarından ve yabancı emperyalist kontrolundan kurtulmanın kestirme yolunu seçebilmiştir. Burjuva kapitalizmi devresini geçirmek için yüzlerce yıl kaybetmeyi, göze almamıştı. Derebeylik devresini geride bırakıp, kapitalist devreyi bir kenara itip, kestirme yoldan modern sosyalist devlet devresine atlamıştır..

Böylece, bir zamanlar kendisinden **«asırlarca ileri»** durumdaki Batı'lı endüstri ülkelerini bile, 18 yıllık çok kısa bir devre sonunda **«geri»** de bırakmayı becerebilmiştir.

Bugünkü Çin'i anlayabilmek, şimdiki başarıları kadar kısmen geçmişteki şartlarını bilmekle, fakat özellikle, bugün dahi mevcut hendikaplarını belirtmekle ve kullandığı modern sosyalist sistemi hatırlamakla mümkündür.

Biliyor muydunuz ki, Çin topraklarının üçte ikisi, tarıma imkân vermez? Geri kalan üçte bir oranındaki **«tarımsal Çin»** in ise (yüksek dağlar ve kötü iklim şartları sebebiyle) yüzde 70'i çiftçiliğe uygun sayılmaz. Meselâ haritada yeşil bölge gibi gösterilen Pekin şehri, aslında Gobi Çölü iklimine tâbidir? Tarımsal Çin dışında kalan bölgelerde (Tibet'te, Çin Türkistan'ında, İç Moğolistan'da) denenmesi gereken tarım şekilleri, **«bir avuç»** İsrail'in bütün batı dünyasından gelen hudutsuz para ve teknik yardımla zar zor başarabildiği **«çöl ziraati»**ne nisbetle bile çok daha çetin karakter taşıyacaktır...

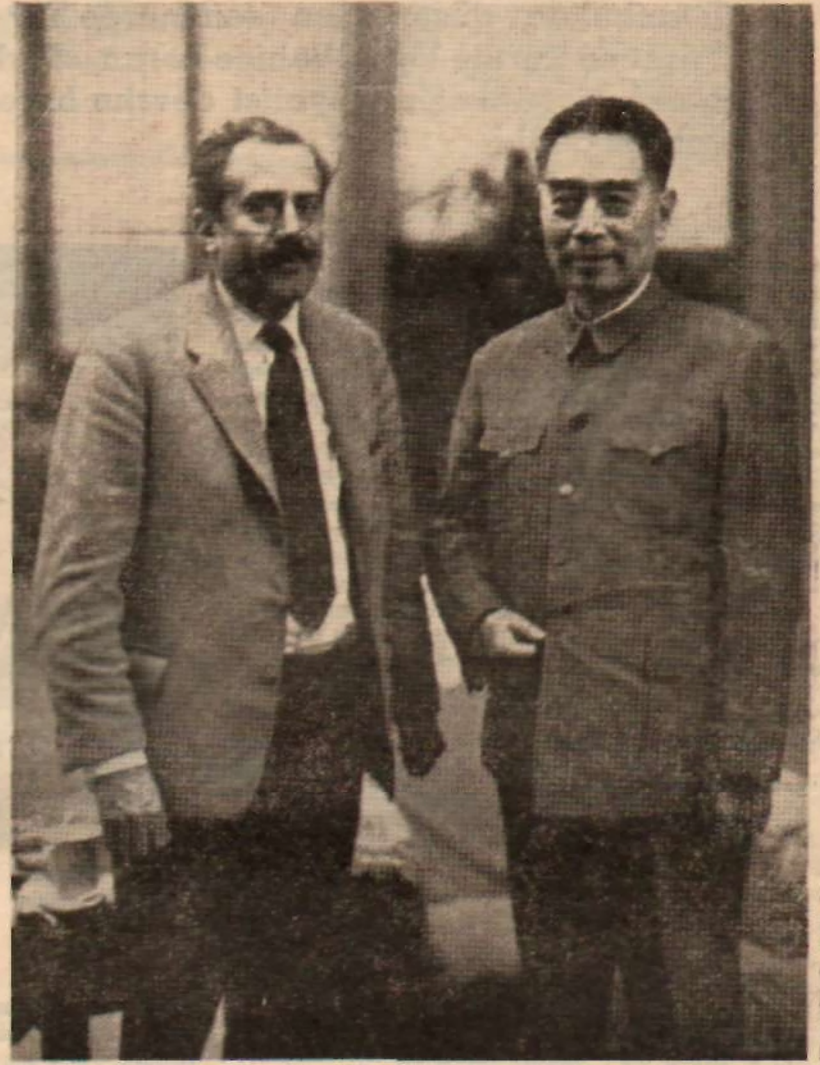
Evet, daha konuya girerken, Çin'in eski **«hasta adam»**lık hendikapları bir kenara, bugün mevcut tabii müşkülleri, astronomik ölçüler kazanıyor. Dolayısiyle, başarıları, daha fazla kıymetleniyor.

Çin'in nüfusu Birleşik Amerika'nınkinden 563 milyon ve yüz ölçümü 90.000 mil kare fazla olmasına rağmen, tarıma uygun topraklarının yüz d...

Yazı ve fotoğraflar: **Haluk TANSUĞ**

işçiler (sağda).

Arkadaşımız Halûk Tansuğ Çin Başbakanı Çu En Lay ile beraber.

üncü Dev: ÇİN

çümü Birleşik Amerika'nınkinden 80 *milyon dönüm (acres) eksiktir.* (Amerika'nın bilfiil ekilen toprakları 360 milyon **«acres»**; Çin'in ekilebilecek topraklarının azamî tutarı 280 milyon **acres»**).

Amerika'nın yeniden ve kolaylıkla tarıma açılabilecek topraklarının bolluğuna karşılık, Çin'de, normal usullerle tarıma açılabilecek yeni topraklar yoktur. Bu yüzden, Pekin idarecilerince yeni yapılan barajlar, yollar, kanallar, şehirler, endüstriyel merkezler (gösterilen bütün dikkate rağmen) tarımsal araziyi şimdilik (çöl ziraati gerçekleştirilinceye kadar) ve mecouren küçükltmektedir. Meselâ, 1955'e oranla 1960'da, işlenebilecek toprakların yüz ölçümü 2 milyon hektar EKSİLMİŞTİR. Ancak verim artışıyla, mahsûl miktarında (nüfus artımını aşan) bir fazlalık sağlanabilmiştir.

Amerika'da nüfus başına işlenen toprak miktarı 2 «acres»dir; Çin'de, sadece bir «acre» in onda dördü.

Çok yakın tarihlere kadar, tümüyle Çin'de, yalnız hayvan ve insan gübresi kullanılırdı; sun'î gübrenin mevcudiyetini, köylü kütleler bilmezlerdi.

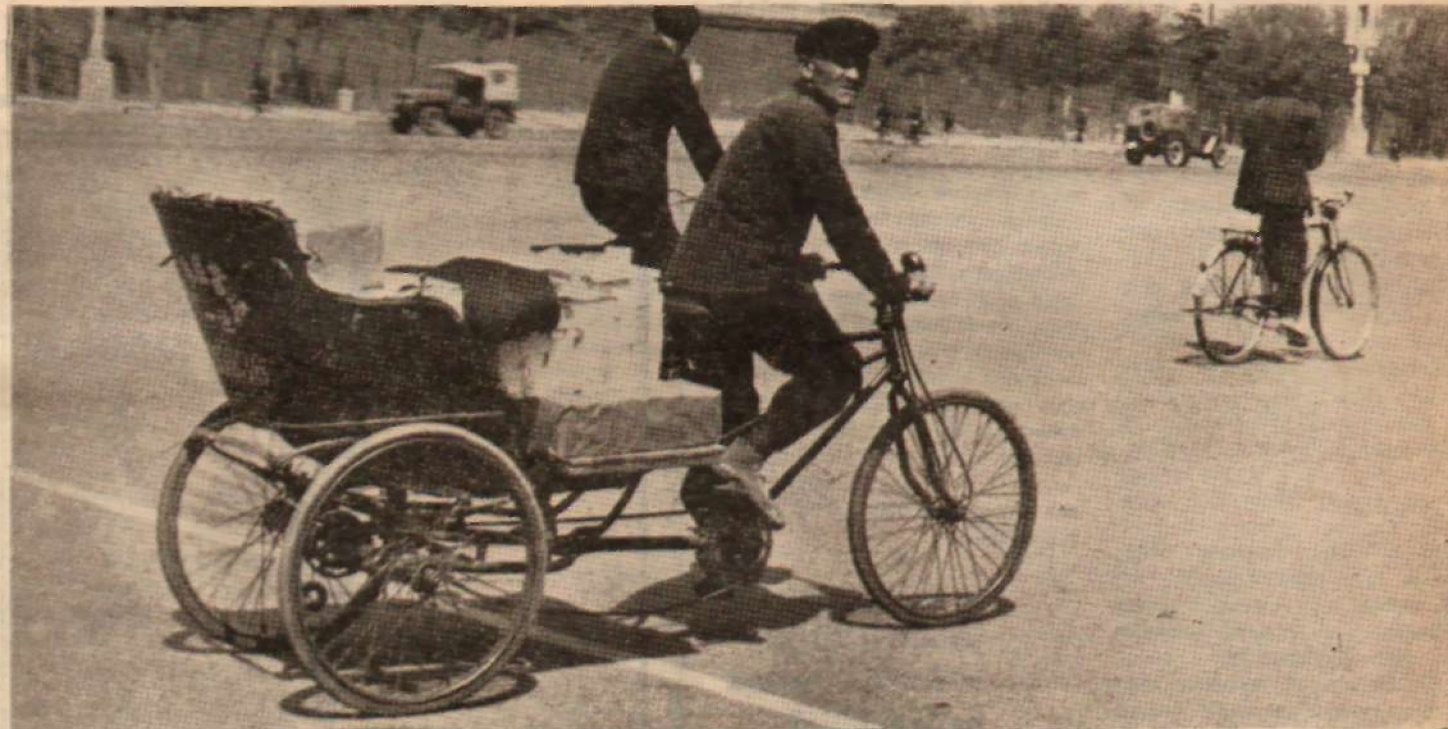
İhtilâlden önce geriye doğru devamlı olarak 50 yıl, Çin, gıda maddesi ithâl etmişti; buna rağmen, kıtlıktan, her yıl milyonlarca Çin'li ölmüştü. İhtilâlden evvel, bir çekim hayvanını beslemek için günde harcanan para 34 Amerikan «cent»i karşılığına denk düşerdi; bir tarım işçisinin ortalama gündeliği ise, 24 Amerikan «cent»ini aşmazdı.

Tarıma uygun toprak azlığı dışında, Çin'in tarımsal problemleri, demek ki hâlâ şu konulara da yayılıyor:

Sun'î gübre, makinalaşma, su ve toprak kontrolu, verimli tohumluklar, geliştirilmiş ekim ve hasat usulleri, küçük çiftliklerin büyük üniteler hâlinde daha verimli «işletmeler»e çevrilmesi, köylü kütlelere eğitim imkânları sağlayıp tarımsal bilginin (dolayısıyla verimin) artırılması, ulaştırma sisteminin tarım ihtiyaçlarına uydurulması, tarımla ilgili endüstri şubelerinin geliştirilmesi ve bölgelere dağıtılması, elektrik enerjisinin tarım bölgelerine iletilmesi, depolama imkânlarının genişletilmesi - tarımsal yatırımların artırılması, **«çöl ziraati»** nin ülke çapında yaygınlaştırılması, nüfusun yeni açılacak tarım bölgelerine kaydırılması, v.s....

Nitekim tarım problemlerinin böylesine devâsâ ölçülere varması ve Çin'in elindeki imkânların bu derece azlığı, Batı'lı uzmanlara şu hükmü verdirmiştir: **«Çin'in yaşama dâvası, her şeyden fazla, nüfusu ile gıda maddesi istihsâli arasındaki dengesizliğe dayanır.»**

Başka deyimiyle sosyalist Çin (en basit gıda problemi dahi devâsâ ölçülere varmış durumda iken) dünya çapı sosyal, ekonomik, siyasî, askerî, kültürel hamleler yapabilmiştir. Milletlerarası camiada sıranın en sonunda gelirken, 18 yıl içinde, iki **«süper devlet»** ten sonra dünya liderliğine üyeliğini koyabilmiştir.

Çin'de lüks otomobile rastlamak mümkün değildir. Şehir de trafik otobüs ve bisikletlerle sağlanmaktadır.

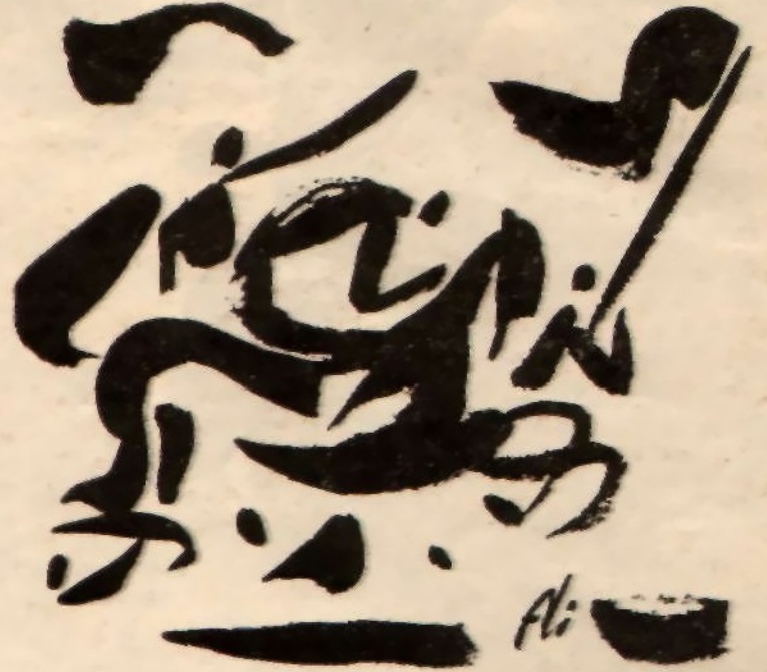
İşte bu kestirme ve başarılı sonucun sebebini, sadece ve sadece, mev*cut sistemlerin en moderni* sayılan sosyalizmi Çin'in benimsemiş olmasında aramak gerekir.

Ge'ecek hafta

Üçüncü Devin Kalkınma Yolu

Devrim Stratejisi Ne Olmalıdır?

İstanbul'da düzenlenen seminerde TİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Behice Boran, «Türk devrim hareketi şüphesiz sosyalist devrim hareketi olacaktır» dedi

İstanbul Yüksek Teknik Okulu Talebe Birliği tarafından düzenlenen **«Türk Devriminin Stratejisi»** konulu seminer, geçen hafta İstanbul TÖS salonunda yapılmıştır. Seminerde TİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Behire Boran, yazar İlhan Selçuk, Mihrı Belli ve Hayrettin Uysal **«devrim stratejisi»** konusunda konuşmalar yapmışlardır.

Soru ve cevaplarla tam 4 saat 20 dakika süren konuşmasında Behice Boran, **«Devrim Stratejisi»** ile ilgili görüşlerini özetle şöyle açıklamıştır:

• Devrim hareketi sosyalist bir hareket olacaktır.

«Türk devriminin stratejisi ne olmalıdır, derken, daha önce cevap verilmesi gereken bir soru vardır: Türk devrim hareketi, bir burjuva devrim hareketi mi olacaktır, yoksa bir sosyalist devrim hareketi mi olacaktır? Bu soru çok önemlidir. Çünkü demokrasi adına, millî güçlerin işbirliği adına, anti-emperyalist, anti-faşist, demokratik kuvvetlerin işbirliği adına ortaya sürülen bir kısmı demagojik, bir kısmı ya kasdî ya da bilgisizlikten ileri gelen, zihinleri karıştırıcı görüşler, aslında bu sorunun cevabına bağlıdır.

Bizim cevabımız: Türk devrim hareketi, şüphesiz, sosyalist devrim hareketi olacaktır... «Olmalıdır» demiyorum, «Olacaktır» diyorum... İnsan iradesi toplumların gelişmesine bir düzen verebilir ama bu müdahale toplumun gelişme kanunlarına uygun düşerse, toplumun tarihsel gelişme doğrultusunda olursa başarılı olur; yoksa tam tersi neticeler verir. Onun için soruya cevap «olmalıdır» diye değil, «olacaktır» diye verilmelidir.

Biz bu cevabı verirken, **«anti-emperyalist savaş ile sosyalizm savaşı bir arada yürütülür, bu ikisi aynı hareketin iki cephesidir»** derken, muarızlarımız şöyle bir görüş ortaya atıyorlar: **«Sosyalizm ancak merhalelerden geçerek gerçekleştirilebilir. Onun için evvelâ anti-emperyalist bağımsızlık mücadelesi, sonra sosyalizm mücadelesi verilmelidir...»** Oysa, sosyalizmin, sosyalist düzenin Türk toplumunda merhalelerden geçerek gerçekleşeceğini ilk önce açık ve ayrıntılı bir program halinde ortaya koymuş olan, Türkiye İşçi Partisi'dir. Programımız ortadadır. TİP, yani onun temsil ettiği emekçi sınıflar iktidara geldiği zaman uygulanacak sistem dahi, topyekûn bir sosyalist sistem değildir. O halde **«Türk devrimi sosyalist devrim hareketi olacaktır»** derken, şunu kastediyoruz: Devrim hareketinin ve bağımsızlık hareketinin nihai hedefi, politik iktidardır. Politik iktidarı hedef almayan hiçbir hareket başarıya ulaşamaz. Binaenaleyh, Türk devrim hareketi, bir burjuva devrim hareketi mi olacaktır, yoksa bir sosyalist devrim hareketi mi olacaktır, derken, şu soruyu da cevaplandırmak gerekiyor: Hedef burjuvayı mı, yoksa emekçi sınıfları mı iktidara getirmektir? Hedef, emekçi sınıfları iktidara getirmektir. Şuhalde, anti-emperyalist hareket, bir sosyalist hareket olacaktır. Ancak, bunu söylerken Türkiye'yi bugünden yarına topyekûn sosyalist düzene geçirmeyi kasdetmiyoruz. Aradaki merhalelerin arka arkaya, hep aynı rotada, sosyalizme giden rotada olabilmesi için iktidara emekçi sınıfların gelmesi lâzımdır. Ancak emekçi sınıfların iktidarı memleketin kalkınmasını sosyalizme giden bir rota üzerine oturtabilir ve sosyalizme gidecek merhalelerden memleketi geçirebilir.

• Anti - emperyalist güçlerin işbirliği nasıl sağlanabilir?

Millî güçlerin işbirliği, demokratik güçlerin işbirliği, anti-emperyalist güçlerin işbirliği denildiği zaman, bu, zorunlu olarak bir İşçi Partisi'nin varlığını tazammun eder. Bütün dünyada, nerede cephe birliği, işbirliği hareketi varsa, bu teşebbüsler daima işçi sınıfı partilerinden gelmiştir. Türkiye'de de böyle olmuştur. TİP'ten başka hiçbir parti, Amerikan emperyalizmine karşı mücadele şiarı ortaya atmamıştır. Yalnız TİP... Onlar, aksine,

BEHİCE BORAN
(Stratejiyi açıkladı)

«TİP aşırı uçtadır» gibi sözlerle kendilerini bizden uzaklaştırmak, TİP'i anayasa dışı parti olarak gösterip kapatmak çabası içindedirler. İşbirliği politikası, her şeyden evvel bir İşçi Partisinin varlığını tazammun eder. **«Bütün anti-emperyalist güçler ile işbirliği yapacağız, ama hiçbir parti ile ilgimiz olmayacaktır. Bu, partiler üstü bir hareket olacaktır»** demek, hem de sosyalist olduğunu iddia ederek bunu söylemek, partiler üstü ve partiler dışı sendikacılık iddiası kadar saçma bir iddiadır. Mitinglerle, yürüyüşlerle, bildirilerle ne millî bağımsızlık elde edilebilir, ne gerekli köklü dönüşümler yapılabilir.

İşbirliği somut hedefler etrafında olur. Bu da, TİP tarafından ortaya atılmış ve yürütülmeğe başlanmıştır. 141 ve 142. maddelerin anayasaya aykırılığını, ikili anlaşmaları, NATO'dan çıkmak gibi meseleleri TİP ortaya koymuştur.

«İşçi sınıfı küçüktür, partisi küçüktür, onun için ara sınıflar öncülük etsin» diyenler, sosyalizme ihanet içindedirler. Bir sosyalist, kişi olarak, örgüt olarak, emekçilerin iktidarı için mücadelede en önde, en tehlikeli noktada, en cesaretli şekilde çalışmak mecburiyetindedir.

Anti-emperyalist ve bağımsızlıktan yana mücadele ile sosyalist mücadelenin birlikte yürüyeceğini söylerken biliyoruz ki, dış politika ile iç politika birbirine bağlıdır. Bağımsız bir dış politikayı belirli bir iç politika ile gerçekleştirebilirsiniz. Emperyalist kuvvetlerle işbirliği yapan, yabancı sermaye ile ortaklık kuran, yabancı kredileri kendisi alıp Türk emekçi halkını 2000 yılına kadar borçlandıran egemen sınıflar ve onların partileri NATO'dan çıkmaktan, Amerika'dan bağımsız bir dış politika yürütmekten yana olabilirler mi? Ancak, emekçi sınıflar iktidara geçtiği takdirde ekonomik ve siyasî alanda bir bağımsızlık gerçekleştirilebilir, köklü dönüşümler yapılabilir.

Bu bakımdan, Türk devrim hareketi, şüphesiz, sosyalist devrim hareketi olacaktır.»

Açık oturum gelecek sayıda

«Devrim Stratejisi» Seminerinin sonunda Behice Boran, İlhan Selçuk ve Mihri Belli'nin iştirakiyle düzenlenen «açık oturum» un tafsilâtını gelecek sayıda okurlarımıza sunacağız...

işçi

Kemal SÜLKER

Sendika mı, sefahat yuvası mı?

Türkiye Metal-İş Federasyonunun Ankara'da sonuçlanan kongresi, bir kısım sendikaların ve federasyonların, hattâ onların bağlı olduğu konfederasyonun hangi çizgide olduğunu göstermeye fırsat vermiştir. A.P. İstanbul Milletvekili Kaya Özdemir'in başkanı olduğu federasyon kongresinde geçen konuşmalar bir kısım sendikacıların işçiden kopmuşluğunu, kişisel yaşantılarını kendi çıkarları açısından sürdürmekten öteye gitmediğini ileri sürenlere hak verdirmiştir.

Federasyon'dan para çalındığı iddia edilmiştir. Yöneticilerin yolsuzluk yaptıkları ileri sürülmüştür. — Müslümanlığıyla ikide bir övünen ve bu yolla işinde kalmaya çalışanlardan biri Ramazan ayında Federasyon binası içinde içki âlemi düzenlemekle suçlanmıştır. — Federasyon Başkanı Özdemir'in uygunsuz kadınlarla bu içki eğlencesine katıldığı da iddia olarak kongrede açıklanmıştır. — Federasyon başkanı ihmalcilikle suçlanmıştır. — Hizipçilik yapıldığı ileri sürülmüştür. — Sendikaların siyaset yapıp yapmayacağı sorulmuş, yapacaksa o yolda yeni bir karar alınması istenmiştir. — Sendikaların politika dışı, ya da partilerüstü bir politika izleyeceği kararı uygulanacaksa Kaya Özdemir'in A.P. de ne işi olduğu üyelerce sorulmuştur.

Yani, hep Türkiye gerçekleri ve Türkiye'nin geri kalmışlığı unutularak yürütülen bozuk düzen sendikacılığının kekre ürünleri...

Oysa, Çalışma Bakanı'nın hep vaadla dolu konuşmasının ve işçilerin bir kez daha açığa çıkardığı gerçekler var:

Acı gerçekler

Türkiye'de bugün asgari ücret (herhalde ortalama ücret olsa gerek) günde 12 lira! Bugün emekliye çıkarılan bir işçinin eline geçen asgari aylık ücret ayda 250 lira! İşçilere tanınmış görülen haklar yalnız bir kısım işçi sendikası yöneticilerine ait sendika ve federasyon yöneticilerinin bir kısmı konforlu özel otolarla sağa sola gidip gelirler ama işçiler içine ancak 40 hayvanın konulmasına izin verilen kara vagonlarda işe gidip gelirler! İşçinin kalkınması isteniyorsa önce sınıflar arasındaki uzak mesafe kapatılsın!

Her komprador gibi, her sömürücü gibi, işçinin sınıf olarak sosyal ve ekonomik ve de politik haklarından söz açanlara atılmak istenen aynı çamuru Metal-İş Federasyonu'nda da görüyoruz:

«Aşırı solcular ve maskeli komünistler Türk işçilerini bölmeye çalışıyorlar!»

Bu sözlerin sahibi Kaya Özdemir, kendisinin sağcı olduğunu söyleyen ve bu nedenle solcu olduğunu bildirdiği Türkiye Maden-İş Sendikası ile işkolu içinde tek işçi örgütü haline gelmeyi reddeden kişi.

Oysa Türkiye Maden-İş Sendikası, Türkiye gerçeklerinin dile getirildiği başarılı bir çalışmanın hesabını açık alınla veren bir sendika. Uluslararası Maden İşçileri Federasyonu'nun yayın organına göre:

«Ekim ayı sonunda yapılan Türkiye Maden-İş Sendikasının kongresi dinamik bir teşkilâtın bir yankısı olmuştur. Kongreyi izleyenleri çok fazla etkilemiştir. Kongre disiplinlidir ve çok genç delege tartışmalarda aktif olarak yer almıştır. İlk defa olarak tartışmalar, ülkenin sosyal, ekonomik, politik sorunlarını sendikal açıdan dile getirmiştir. Kongre ülkenin endüstriyel ve ekonomik politikası ile ilgili sorunları gözden geçirmiştir.»

İşçi ihracatı

Gerçekten de Türkiye Maden-İş Sendikası'nın kongresinde Türkiye'nin bütün sorunları ele alınmış ve gelişmiş ülkeler sendikacılığının klâsik çalışma türüne uygun karar suretleri onaylayarak sona ermiştir.

Gittikçe artan işsizliğin önlenmesine ancak işçi ihracı yolunu çözüm olarak getiren iktidar; Almanya, Belçika, İsviçre'den sonra Avustralya'yı Türk işçilerine sağlık vermeye başlamıştır. Şubat ayında ilk öncüyü teşkil edecek 600 ailenin Avustralya'da konfor içinde ve âdeta bir eli yağda, bir eli balda yaşayacağını propaganda edenler kalifiye işçiye haftada 75 dolar verileceğini de muştuluyorlar. Kömür, özellikle bakır ve kurşun madenleri gibi insan neslini yok edecek kadar ağır koşullarla yapılacak işlere haftada 70-80 dolar verileceğini açıklayanlar, Türkiye'deki kömür ocaklarında çalışanların aylığına göz atmaktan ve iş kazalarının aşırılığından söz açmaktan özenle çekinmektediler.

Keşke, yabancı ülkelere giden işçiler orada kendi kültürlerini geliştirecek bir ortamda rahat bir hayat sürmekten alakonulmak istenmeseler. Ama, ne var ki iktidarın öncüleri Almanya'daki işçileri de rahat bırakmadan yana değildirler. Onları tutucu ve gerici bir anlayış içinde kıskıvrak bağlamanın bütün araçlarını kullanmaktadırlar. Dini duyguları sömürmede çıkar bulanlar Almanya'daki işçilere radyodan naklen yayın yapılmasını plânlamaktadırlar. Buna karşılık, Almanya'daki bir takım sömürücü işverenlerin Türk işçilerini daha düşük ücret ve daha az sosyal haklara razı etmek için giriştikleri sosyal-ekonomik baskıları bilmezlikten, görmezlikten gelmektedirler. Oysa, bugünlerde Almanya'daki Türk ve Alman işçileri çok yakından ilgilendiren bir konu var:

Almanya'da IG Metal Sendikası'nın düzenlediği seminere katılan Türk işçileri

Hükümet, hazırladığı bir kanun tasarısı ile hemen hemen bütün işyerlerini ve ekonomik yönetimi gerektiği zaman «askerileştirecek» bir yönetim uygulayacaktır. Böylece, işçilere zorla kabul ettirilen mükellefiyetleri, grev hakkını kullanmayı da yasaklayarak olağan hale getirecektir. Tasarı mecburi hizmeti getirmektedir. İşçiler, hükûmet istediği zaman «askere alınacaktır.»

Almanya'nın en güçlü sendikası İG Metal'e göre bu tasarı Anayasaya aykırıdır. Grev hakkını yok etmektedir. Sendikanın ünlü genelbaşkanı ve Uluslararası Maden İşçileri Federasyonu'nun (İMF'nin) Genelbaşkanı Otto Brenner görüşünü şöyle açıklamıştır:

«Biz iyi hava için demokrasi istemiyoruz. Biz tehlikeli ve sıkıntılı günlerde değerini ispat etmiş bir demokrasi istiyoruz. Buna erişmek için bütün demokratik güçlerin ve aktif örgütlerin işbirliğine ihtiyaç vardır. Demokrasi, işçi sınıfının ekonomik hayatta bu hayatın bütün bölümlerinde söz ve karar sahibi olmasına da imkân verir. Hakları kısıtlamaz!»

Avrupa'da

Batı sendikaları; içki âlemleri başkanlık masasında iken kaybolan paralar, hizipçilik, demokrasiye aykırı görüşlerin savunulmasına ortam hazırlayan kongreleri çıkmaza sürüklemelerle uğraşmamaktadır. Hele dünyanın en önemli işkolu olan maden (metal) işkolunda sendikalar kendi ülkelerinin hayati sorunlarını ele almaktadırlar. Fin Metal İşçileri Sendikası, hükümetin aldığı devalüasyon kararına karşı çıkmaktadır. Onlara göre **«Fin hükümeti işçilerin görüşlerini almadan Fin markının değerini düşürerek işçilerin satın alma gücünü indirmiştir. Hükümet derhal fiyatların yükselmesini önleyecek tedbirler almalıdır.»**

Belçika'da ekonomik durum, bazı kurumların kapanmasına ve piyasanın sıkışmasına yol açmıştır. İşçiler tehlikeli şekilde işsizlik sorunu ile yüz yüze gelmiştir. Bu nedenle Metal İşçileri Sendikası, Belçika Başbakanı ile ortak bir toplantı düzenlenmesini istemiştir. Toplantıda sendikacılar Başbakana yalnız işverenlerin görüşüyle yetinilerek ekonomik ve sosyal sorunların çözümlenemeyeceğini anlatmışlardır.

Asgari çizgi

Fransız Maden İşçileri Sendikası'nın son yönetim kurulu toplantılarından birinde Fransa'nın ekonomik sorunları tartışılmıştır. İşsizlik ve yeni iş yaratma sorunlar ele alınmış, toplu sözleşmelerle elde edilen satın alma gücünün arttırılması istenmiş, fiyat artışlarının önlenmesi için somut çözüm yolları aranmıştır. Fransız İşçi Sendikaları Konfederasyonu, hükumetin aldığı son mali tedbirlerin karşısında olduğunu açıklamıştır. Sendikalar hükümetin adaletsiz kararları karşısına gösterilerle karşı koymalıdır tezini onaylamıştır.

Bütün bunlar, sendikacılığın asgari çizgisinin ne olduğunu gösterir kanısındayız. Türkiye'de de DİSK çevresinde ve belki henüz DİSK'e katılmamış bir kısım sendikalar bu çizgidedir. Ama, Metal-İş Federasyonu ve onunla birlikte aynı yolda mesafe alanlar, yozlaşmış bir sendikacılık türünün temsilcileri kalmaktadırlar. Bu yozlaşmış sendikacılığı, Batı Almanya'da da uygulamak isteyen gerici çevreler, Federal Almanya'da bazı işçi örgütlerinin başına geçirilenleri maşa olarak kullanmaya kalkmışlardır. Nitekim, Nazım Hikmet'in adından ve piyesinden söz eden bir TV yayını aleyhinde o ülkenin yasalarına aykırı yolda kışkırtmalar yapan sözde işçi örgütleri yöneticileri, İG Metal'in Türk işçilerine özgü seminerlerini bile dile dolamaya kalkışmışlardır. Hattâ Türkiye Maden-İş Sendikasının Almanya'daki Türk işçileriyle ilgili bir büro kurmuş olmasını da politik ihtiraslarına kapılarak baltalamaya çalışmaktadırlar.

DIŞ YORUM

DÜNYADA AMERİKAN İŞGALİ

- **Emperyalist Amerika, 1,5 milyon askerini dünyanın çeşitli bölgelerinde kendi çıkarlarını sürdürmek için seferber etmiştir. Bu bölgeler arasında Türkiye de vardır.**

Amerikan kapitalizmini savunmak ve şirin göstermekle görevlendirilmiş yayın organlarından **«U. S. NEWS and WORLD REPORT»** dergisi 1 Ocak 1968 tarihli sayısında **«şecaat arzederken merd-i kıpti sirkatin söyler»** misali çok ilginç bilgiler vermektedir.

U. S. NEWS and WORLD REPORT'a göre bugün Amerikan silâhlı kuvvetlerindeki **her iki kişiden** birisi, yani en **az 1,5 milyon** insan Amerika'nın deniz aşırı ülkelerinde ya da milli kurtuluş savaşlarını bastırmakla görevli Amerikan uzak deniz filolarında görev almış bulunmaktadır. Bu 1,5 milyon insan şu ülkelerdeki üslerde Amerikan kapitalizmini savunmaktadır:

1) Amerika Kıtasında: Kanada, Bermuda, Küba (Guantanamo üssü), Porto Riko, Panama.

2) Avrupa Kıtasında: İzlanda, İngiltere, İspanya, Hollanda, Belçika, Batı Almanya, İtalya, Batı Berlin, Azor Adaları ve Türkiye

3) Afrika Kıtasında: Libya.

4) Asya ve Uzak Doğu Asyada: Japonya, Okinava, Formoza, Guam, Filipinler, Güney Kore, Tayland, Güney Vietnam ve Johnston Midway ve Kwajalein adaları.

Ayrıca Amerikan 7. Filosu Güney Çin Denizinde ve Amerikan 6. Filosu Akdenizde cirit atmaktadırlar.

U. S. News and World Report 2. Dünya Savaşının sona erişinden bu yana Amerika Birleşik Devletleri Silâhlı Kuvvetlerinin şimdiki seviye ve sayıya hiç bir zaman yükselmemiş olduğunu yazmaktadır. Yine bu dergiye göre örneğin Güney Vietnamdaki Amerikan askerlerinin sayısı Kore Savaşı'nda çarpışmış Amerikan askerlerinin sayısından daha fazladır. 1952 yılında Kore Savaşı'nın en kızgın anında Amerikan Kuvvetlerinin toplam değer 472.800 iken bugün Güney Vietnam'daki Amerikan askerlerinin sayısı 550.000'e varmıştır ve hızla artmaktadır. U.S. News, Vietnam savaşının Laos ve Kamboçya'ya da sıçraması ihtimalinin çok kuvvetli olduğunu ve bu durum karşısında toplam sayısı 3,4 milyon olan Amerikan Silâhlı Kuvvetlerinin Milli Muhafızlar (national guardsmen) ve ihtiyatlarla takviyesinin gerekeceği belirtilmektedir.

DÜNYADA AMERİKAN ASKERLERİ

Güney Doğu Asya	550.000
Uzak Doğu	217.000
Karayipler	23.000
Avrupa ve Akdeniz	352.000
Diğer yerlerde	400.000

Amerikan Emperyalizmine karşı yürütülen mücadelenin ağırlık noktasının Avrupa kıtasından fukara insanların kıtası Asya'ya geçmekte olduğunu çok iyi kavrıyan Amerikan kapitalistleri savaş stratejilerinde gerekli değişiklikleri yapmağa çalışmaktadırlar. U.S. News, 1968 yılında Avrupadaki Amerikan kara ve hava kuvvetlerine mensup 35.000 kişinin Amerika'ya getirileceğini, bu kuvvetlerle Vietnam Savaşı yüzünden zayıflamış olan STRATEJİK İHTİYAT kuvvetlerinin takviye edileceğini de yazmaktadır. Bu Stratejik İhtiyat Kuvveti, ileride Akdeniz'den Karaipler'e, Kore'den Tailand'a kadar milli kurtuluş savaşlarının başlaması muhtemel her bölgeye derhal sevke hazır bulundurulacaktır.

Günümüzde her 6 Amerikan askerinden birisi doğrudan doğruya savaşın içersinde bulunmaktadır. Örneğin Vietnamda 312.000 kara askeri, 76.000 deniz piyadesi, 56,000 havacı, 30. bin denizci ve 1200 sahil koruyucusu mevcuttur. Tailand'da çoğunluğu havacı olan 35.000 Amerikan silâhlı kuvvet mensubu vardır. Ayrıca bu sahillerdeki Amerikan filosunda 40.000 denizci silâh altındadır. Amerikanın deniz aşırı kuvvetlerini sayısal bakımdan bölgeler içerisinde incelediğimizde U. S. News and World Report'un verdiği şu rakkamlarla karşılaşıyoruz:

Güney Doğu Asyadaki savaş

Güney Doğu Asyadaki savaş bölgesinde	**550.000**
Uzak doğuda diğer bölgelerde	**217.000**
Karaiplerde	**23.000**
Avrupa ve Akdenizde	**352.000**
Diğer bölgelerde, sevk halinde ve Filolarda	**400.000**
Toplam	**1.542.000**

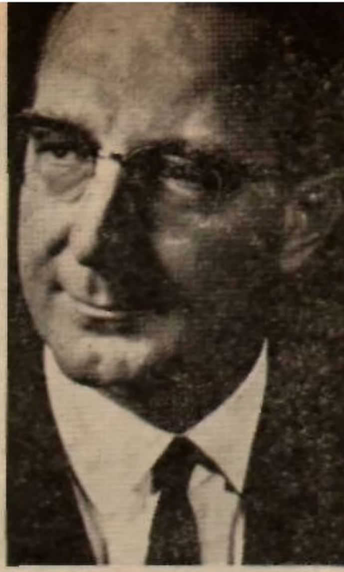
Kendi kaynaklarından alarak verdiğimiz bilgiler ve rakkamlar bir kere daha göstermektedir ki, Amerikan emperyalizmi, dünyanın dört bucağında kendi çıkarlarını geri kalmış ülke halklarına kan kusturarak korumakta ve çoğunluğunu emekçi ailelerinden gelme kişilerin

teşkil ettiği Amerikan silâhlı kuvvetlerini, diğer ülke emekçilerine karşı kullanmaktadır. Bununla beraber artık açıkça belirtilmiştir ki, üstün silâh gücüyle, şahlanmış millî hareketleri bastırmak tamamen imkânsızdır. İşte 1920'de Türkiye işte 1967 de Vietnam...

ALMANYA—

• Nazım Hikmet'in oyunu münasebetiyle sözde milliyetçilerin yarattığı skandal

Nurettin TEKİNDOR, Köln'den bildiriyor

FRIEDHELM PORCK (TV Program Müdürü)

Nazım Hikmet'in **«Ferhat ile Şirin»** adlı tiyatro eseri, Almanya'da ilk olarak sahneye konulan bu büyük Türk şairinin Alman seyircisi tarafından da büyük ilgi görmesine vesile olurken; piyeste bulunmayan bir sahne, Köln'de, politik amaçlarla, bizzat devlet memurlarının da kışkırtmasıyla oynanmıştır.

Batı Alman Televizyonu yöneticileri, DPA ajansı vasıtasıyla Krefeld Devlet Sahnesi'nde Nazım Hikmet'in oyununun sahneye konulduğunu haber alınca, haftada bir kere perşembe günleri Türk işçileri için 10 dakikalık bir yayın yapan servislerini harekete geçirerek, kısa bir haber röportaj hazırlamalarını istemişlerdir.

İstenilen röportaj, sahnenin ön sıralarını dolduran Türk işçi ve öğrencilerinin bulunduğu bir temsil sırasında hazırlanmış ve 21 Aralık 1967 perşembe günkü yayında 1,5 dakika olarak gösterilmiştir.

Tamamen objektif ölçüler içinde verilen 1,5 dakikalık röportaj, İşçi Derneği Başkanlığı, Konsolosluk Memurluğu, Basın Ataşeliği kâtipliği gibi, yaltaklanmalarla elde edilen görevlerin siperinde Almanya'da «solcu avı»na çıkan bir milliyetçi-mukaddesatçılar grubunun tepkisiyle karşılanmıştır.

Köln İşçi Derneği, Televizyon III. Program Müdürü Almanya'nın en tanınmış simalarından bir Werner Höfer'e gerçeklerin de tahrif edildiği bir mektup yazarak **«Ferhat ile Şirin»**'in televizyonda Türk işçilerine gösterilişini protesto etmişler ve etkileyebildikleri birkaç derneği daha bu kampanyaya katmışlardır. Anadolu Ajansı Bonn muhabiri de bu tepkileri, televizyonun komünizm propogandası yaptığını ima edecek bir şekilde bildirmiştir.

Olay daha sonra, Büyükelçilik Basın Müşavirliğinde kâtip olarak çalışan Adalet Gazetesi muhabiri Nihat Ülkekul tarafından iftira ve tahriklerle dolu bir yazı serisi haline getirilmiş ve **«Türk Alman dostluğunun tehlikede olduğu»** ilân edilmiştir. Ülkekul ayrıca Batı Alman Radyo ve Televizyon İdarecilerini, komünizm propagandası yapmakla suçlamıştır.

Sahte milliyetçiler, bir **«aferin»** daha almayı hakkettiklerini hesaplarlarken, beklemedikleri bir olay başlarına gelmiş, şimdiye kadar yapılan bu gibi yobazca hırçınlıkları, evsahibi ağırbaşlılığı içinde karşılamasını bilen Batı Alman Radyo ve Televizyon İdarecilerinin sert tepkisiyle karşılaşmışlardır. Werner Höfer, Televizyon Özel Programlar Müdürü Friedhelm Porck'u Televizyon adına gerekli müdahaleler de bulunmakla görevlendirince, Porck, ilk olarak Basın Ataşeliğine ağır bir mektup yazmış ve **«Bu sorumsuz iftira kampanyasının kaynağının Türk Büyükelçiliği çatısı altında»** olduğunu resmi yetkililere bildirerek, **«Türk Alman dostluğunun tehlikeye girmesinin sebebinin WDR (Batı Alman Radyosu)'in dostane tutumunu suistimal ederek sabırların sınırlarını taşıracak şekilde davranışlar olduğunu»** belirtmiştir. Mektupta ayrıca bu gibi tezvirci ve tahrikçilere Türk Büyükelçiliği'nde nasıl yer verildiğinden duyulan hayret de yer almaktadır.

Friedhelm Porck Türk yetkililerini uyarmak amacıyla kaleme aldığı bu yazısında ayrıca Köln Konsolosluğunda ve Basın Ataşeliğinde çalışan iki tahrikçinin Almanya'da istenmiyen kişiler haline geldiklerini de açıklamıştır.

Televizyon yöneticileri ayrıca Anadolu Ajansı Genel Müdürüne de bir mektup yazarak, olayları **«dürüstçe yansıtmayan bu yazının düzeltilmesini»** istemişler, **«gazetecilik prensipleri bakımından Bonn muhabirine biraz nasihatte bulunulmasını»** salık vermişlerdir.

Bir yandan televizyon yöneticileri kendilerini komünistlikle suçlayan ve Türk Devletinin resmî temsilciliklerinde görevli şahısların ipliklerini pazara çıkarırken, öte yandan pek çok işçi ve öğrenci derneği de **«Türk işçisinin uçan kuşa komünist damgası vuran dar kafalı bir sahte milliyetçiler grubu tarafından temsil edilmediğinin»** örnekleri olan mektuplarla televizyon idaresine başvurmuşlardır.

Yıllardan beri ellerinde tuttukları derneklerle, Türk işçisini gülünç duruma düşüren **«sahte milliyetçilerimiz»** olayların bu yönde bir gelişme göstermesi üzerine paniğe kapılmışlar ve suçu birbirlerinin üzerine yıkma çabası içine girmişlerdir. Nitekim İşçi Derneği, bir kısmını dağıttığı bildirilerini, dağıttıkları yerlerden geri toplamaya çalışarak imha etme işlemine girişirken, Adalet Gazetesi muhabiri televizyon yöneticilerine telefon ederek, olayların kendisinin değil, AA muhabiri Erdoğan Olcayto'nun başının altından çıktığını ihbar etmekte. Olcayto'da bu olaylarla herhangi bir ilişiği olmadığına televizyon yöneticilerini inandırmaya uğraşmaktadır.

Olaylar devam edecektir. Zira, televizyon yöneticileri, adlî müdahalede bulunabilmek için Basın Ataşeliği'nden ilgili kanunları istemiştir.

Öte yandan, yine yayınladıkları bir bildiri ile Almanya'da 2 milyon civarındaki üyesiyle dünyanın en büyük sendikalarından biri olan İG METAL (Metal İşçileri Sendikası)'nı, yabancı işçiler için düzenledikleri kurslarla komünizm propagandası yapmakla suçlayan Köln İşçi Derneği de sendika tarafından mahkemeye verilecektir.

Bilindiği gibi Almanya'da Türk işçilerinin sendikal durumlarıyla en yakından ilgilenen sendika IG Metal'dir.

Dağıtım devam ediyor

ANT'ın cilt kapakları ve ciltlerinin dağıtımına devam edilmektedir. İstanbul'da bulunan okurlarımız bizzat dergi idarehanesine gelerek cilt kapaklarını 15 lira, ciltleri ise 50 lira karşılığında alabilirler. Taşrada bulunan okurlarımız ise taleplerini bildirdikleri takdirde müracaat sırasına göre cilt kapakları 15 lira, ciltler ise 50 lira ödemeli olarak adreslerine gönderilecektir. Ancak, taşradaki okurlarımızın açık adresleriyle birlikte posta ve ambalaj masrafını karşılamak üzere her cilt kapağı için 3 lira ve her cilt için 5 lira'lık posta pulunu «ANT Dergisi - P.K. 934 - Sirkeci - İstanbul» adresine göndermeleri gerekmektedir.

Öte yandan, ANT'ın birinci cildini temin edememiş okurlarımız için de çok az sayıda cilt kapağı ve cilt yaptırılmıştır. Bunları da okurlarımız aynı şartlarla temin edebilirler.

Okurlarımıza bir kolaylık

Ellerinde ANT'ın ikinci cildine ait 26 dergilik kolleksiyonu bulunan okurlarımız da, bunları idarehanemize getirdikleri takdirde ciltleme masrafı ve yıpranma payı karşılığı da dahil olmak üzere 20 lira fark ödemeleri halinde ANT'ın ikinci cildine sahip olabilecekler ve ayrıca ciltletme külfetinden kurtulacaklardır.

Hapishanede bir saz şairi: Aşık İhsanî

İHSANİ ve ALKILIÇ
(Hapishane hâtırası)

Şadi ALKILIÇ

O akşamın olayları ilginç bir serüvendir. *Hem de masal gibi, sonu doğ*ru çıkan fal (1) gibi bir şey... Gireceğimizi de, çıkacağımızı da o gece bilmiştik. Çıkacağımızı biliyorduk, çünkü dâvamızda haklıydık. Ya gireceğimize nereden inanıyorduk? .. İşte bunu anlatmak doğru değil, gireceğimiz kalbimize doğuyordu, diyelim de şu yazıda suç işlemiyelim.

Bütün yiğit Antepliler gibi çok mert bir dost olan Nuri Mermer arkadaşımız o akşam bizi yemeğe çağırmıştı: Beni, Selâhattin Hilav'ı, Âşık İhsani'yi ve Orhan Kemal'i. 1966 Mayısının 12 inci gecesi.. Ben, şöyle (harâbât) bir yere gidelim, dedim.

***

Çenberlitaş'da, bir (Balıkçı-meyhane) nin üst katında idik üç masa. Balıklar taze ve nefis. Bizden hemen sonra alt katta - Allah razı olsun - bizi yalnız bırakmıyan, gözetliyen (uzak akrabalar) yer aldılar. İyi kalbli çocuklardır, eksik olmasınlar.. bizleri gölgemiz gibi yıllardır kovalarlar. Ama niçin? Doğrusunu isterseniz bu (niçin) in cevabını onlar da, biz de bilmiyoruz. Bir kör döğüşüdür gidiyor işte. Onları asla suçlu bulmuyorum çünkü bizim ne kadar çok vatansever olduğumuzu anlamalarına vol açtı bu işleri. Sağ olsunlar. onlara hiçbir kinim yok. Hiç şüphesiz ki onlar da bu halkın iyiliğini bizim kadar yürekten istiyen halk cocuklarıdır ve bizim kadar vatanseverdirler..

Halkını sevmek çok iyi şey, fakat nasıl sevileceğini bilmek ayrı ve büyük bir hünerdir.

Neyse, bizim konumuz Âşık İhsani'dir. O gece harabat'ta İhsani sazını konuşturdu. bizi coşturdu.. Ben **«İhsanj oğlum Sultanahmet'te galiba buluşacağız...»** dedim

O «Hayra yorumuz. Şadi baba...» diye cevap verdi.

...Ertesi gün, ben Sultanahmet *cezaevinde idim: Revirde,* özel (!) bir odada...

***

Aradan çok az gün geçti, haber verdiler: İhsani gelmiş-

— Beni ziyarete mi, dedim.

— **Hayır, tutuklu!..**

Aman diye, koştum **kapı al**tına.. Baktım oturtmuşlar berberin önüne saçını, sakalını koyun kırpar gibi kesiyorlar.. Bizim İhsani'nin Şeyh Bedreddin kadar sakalı vardı, saçları ise omuzlarından aşağı sarkardı.

— Vay.. Bre, dedim.

— Vay Şadi baba, dedi .. Sarılıp öpüştük Müdürle görüşmüş benim yanıma vereceklermiş... Kapı altı belâlı yer.. orda fazla durulmaz, içeri hücreme döndüm, bekledim.

***

Şükür, kocaman bıyıkları, kendisinden evvel odaya girdi. Elinde kesilmiş upuzun saçları vardı. O saçları sonra hapishane berberi alıp ördü. İhsani saklıyordur herhalde.

«Merhaba Şadi baba cümlemize geçmiş olsun.»

Korkmuyordu.. Morali sağlamdı. İlk önce şöyle etrafa, tavana, duvarlara, tepedeki pencereye baktı. Sonra eliyle duvarları, ayakları ile yeri, gözleriyle tavanı yokladı.

— **Ne oluyor İhsani?** dedim. Bu sefer daha resmî bir tavırla:

— **Şadi beyciğim, buraya herhalde elektrikli dinleme cihazı yerleştirmişlerdir, tetkik ettiniz mi zâtıâliniz?**

— **Yok, be oğlum,** ayıp .. **biz casus muyuz? İki vatansever, bizi niçin dinlesinler?**

İki gün, kuşkulu kuşkulu yere, tavana, duvarlara, tepedeki pencereye baktı; en sonunda böyle birşey olmadığına inandı ve rahatladı.

Hapise girerken o güzelim sazını da almışlar, hapishane anbarına koymuşlardı, yani İhsani'nin sazını da hapis etmişlerdi... Buna çok canım sıkıldı. O zamana kadar İhsani'yi tam anlamamış tam dinlememiştim. Gerçi İhsani hapse girerken, yapılan aramada, cüzdanında ilgililer benim resmimi bulmuşlardı ama tanışıklığımız eski ve derin değildi.

İlgililer:

— **Vay, demek Şadi Alkılıç'ın resmi ha... hem de yanında taşıyorsun.**

İhsani:

— **Evet, onun resmi, o benim müdürüm,** demiş.. Demiş ama bu **(müdürüm)** sözünü niçin söylediğini ben hâlâ anlıyamadım.

... Bir kaç gün sonra İhsani açıldı, açıldı ama sazı yok... sözü çok! Hapiste İhsaniye (Dip kapalı ve pranga) odalarını ve (Hususi kapalı) da insanların sefaletini gösterdim, rengi sapsarı oldu... perişan oldu.

***

Bir gün, İhsaniye bir saz bulundu.. Bütün hapishane canlandı. Kısım kısım İhsaniyi arıyorlar, sazını dinlemek için yalvarıyorlardı. Hakikaten bizim âşık İhsani halkı müthiş etkiliyor, peşine takıp götürüyordu...

Eskilerin deyimi ile **(Mâşeri vicdanın envuzeci)**, yenilerin sözü ile **(kamu duyarlığının yansıtıcısı)** işte buna denir.

— **Bilirkişi, Şadi baba, bilirkişi beni yaktı...** ***Profesör...*** diyordu, âşık İhsani, ağzını doldura: **Profesör!**

— **Boş ver İhsani, Hâkimler var Türkiye'de... Mert, cesur, nâmuslu, vicdanlı, büyük hâkimler,** diyordum.

— **Profesör bilmez mi? Şadi baba.**

— **Türkiye'de (Sosyalizm profesörü) ünvanlı profesör yok ki İhsani...**

— **Ya hâkimler Şadi baba?**

— **Türk hâkimleri ile Türkiye halkı ne kadar övünse azdır, kendi tecrübelerimle biliyorum, onlar çok âdildir, düşünme İhsani... Benim çocuğum da Ağır Ceza Hâkimi, dedem de Hâkim idi.. Hâkimleri yakından tanırım.**

...İhsani iki ayda beraat etti, ben de hapisten kurtuldum.

***

Âşık İhsani'yi sokakta, sahnede çok defa dinlemiş, şiirlerini çok etkili bulmuştum. Ama doğrusunu söyliyeyim, bu kadar güçlü şiirleri tek başına İhsani'nin yaratabileceğine *inanmıyordum.. Birisi, kim*bilir, benim de bilmediğim birisi bu şiirleri düzeltiyor, diyalektik raya oturtuyor sanıyordum. Ayıp bir sanı, fakat gerçek bu. Aldanmışım.

Hapishanede şaştım İhsani'ye... Bir de baktım ki şiirlerini hakikaten hiç bir revizyon istemeden, eksiksiz kendi yazıyor. İki kişi yattığımız hücrede öyle güzel, öyle güçlü şiirler yazdı.

— **Aferin İhsani... diyalektik görüşle, tarihi materyalizme uygun yazdın,** diye alnından öptüm.

— **Tarihi materyalizm, diyalektik materyalizm... ben bilmiyorum Şadı baba... Lütfen anlatır mısınız bana.** Demesin mi.?

İçtenlikle istiyordu bunu .. O gün Türk halkının büyüklüğüne, zekâsına, gücüne bir daha inandım: Yıllarca okunup zor öğrenilen gerceklerin bilincine İhsani, İhsani'ler yaşantıları ile varmışlardı...

Yaşantıları ile her şeyi bilmişler, her şeyi öğrenmişlerdi...

1. (Hapishane Anıları) adlı kitaptan

HALKIN SESİ

Hazırlayan: Aşık İHSANİ

NEBI

Başı dik Toros Dağları, Kuzeybatı eteğinde, yiğitleriyle meşhur bir köy saklamaktadır. Köyün adı DABAL UŞAĞI'dır. Bu köy Kayseri ilinin Pınarbaşı ilçesine bağlı Pazarören nahiyesinin altın kadar kıymetli bir parçasıdır.

Bu hafta sözünü edeceğim halk şairi **NEBİ**, 35 sene önce bu köyde doğmuştur. Şair, Avşar aşiretinden olup, «Ferman padişahın, dağlar bizimdir.» diyen meşhur halk şairi DADALOĞLU soyundan gelir. Onun içindir ki soyadını Dadaloğlu olarak almıştır.

Dedelerinin, derebeylerine karşı amansız vaşı, 1968 Türkiyesinin Başkentinde:

Bir sömürgen görür isen
Şappadak yüzüne tükür...

gibi sözlerin bulunduğu şiirlerle, mertçe yürüten Nebi Dadaloğlu, evinin erkeği üç çocuk babasıdır.

Geçen hafta bir işim için gittiğim Ankara'da halk şairlerinin bir barınak haline getirdikleri avukat Rauf Çapan'ın yazıhanesinde kendisiyle görüştüm. Bana, son yazdığı, zevkle dinlediğim şu şiiri okudu:

HA DEYİN GALAN

Kanımı emiyor Teksaslı çavuş
Durulacak zaman değil gardaşım
Dağıma, bağıma, ovama konmuş
Amanın gardaşlar ha deyin galan

NATO'su Sentosu büktü belimi
Doğrulacak zaman geldi gardaşım
Benim toprağımda elin üsleri
Amanın gardaşlar ha deyin galan

Sabır taşı çatır çatır çatladı
Yok edelim kara günü gardaşım
Neler oldu cananıma canıma
Amanın gardaşlar ha deyin galan.

"KARANLIĞIN KUVVETİ,,

Talip Apaydın, Türkçemizin verimli yazarlarından biri oluyor giderek. Bu yıl iki kitabı birden çıktı. Basılacak kitapları da var. Bir köy çocuğu. Köy Enstitüsü çıkışlı, köylerin kahırlı koşulları içinde yıllarca çalışmış, sonra Amasya Kız Öğretmen okuluna gelmiş, müzik öğretmenliği yapıyordu. Yerde gökte hiçbir sebep yokken bakanlık emrine aldılar. Bakanlığın açtığı bir oyun yarışmasını kazanmıştı. A. Ötüken Kültür Müsteşarı oldu, ödülünü verdirmedi. Türk Edebiyatçılar Birliği, Müsteşarın tutumunu yeren bir bildiri yayınladı. Akşam'da, Cumhuriyet'te yergiler çıktı. Buradan bir hasımlık geliştirdiler. 27 Mayıs devrimi günlerinde yazdığı «Eski Yapı» şiirini ad ederek Apaydın'ı öğrencilerinden ayırdılar. Başından beri TÖS'ün yönetim kurulu üyesiydi. Nasıl seviliyordu çevresinde! Nasıl tutkundu öğrencileri ona, o da öğrencilerine! Bakanlık emrine alınınca çevrenin baykuşları dedikoduyu artırdıkları halde, Amasya'da gene el üstünde tutulan, sevgi ve saygı gören bir aydındır Talip Apaydın. Bakanlık emrine almakla bir bakıma iyilik ettiler Talip gibi adama. Aldı kalemi eline, harıl harıl yazıyor. Eğitime hizmet ettirmiyorlar öyle mi? Edebiyata hizmet ediyor. Edebiyat da bir eğitim! Bu yıl iki kitap yayınladı. Gelecek yıl iki daha. Onu bakanlık emrine alan akıllıların yarın imi timi kalmaz. O çalımlar toz olur gider iki yılda. Ama Talip, sayıları her yıl ikişer ikişer artan kitaplarıyla, Türkçe yaşadıkça yaşar, ne güzel! Bu yıl yaşı 42 oldu. Ömer Seyfettin 36 yaşında ölmüş. Talip daha 36 yıl yazı yazacak. Onu eğitimdeki işinden atanlar, edebiyattaki yerinden sökemeyecekler...

Onun bu yıl yayınlanan kitaplarından biri «Karanlığın Kuvveti» adını taşıyor. Altında, küçük yazıyla (Köy Enstitüsü Yılları) yazısı da var. Köyden ve Köy Enstitülerinin içinden sürüp gelen bir yazar olarak bu kurumların hikâyesini kitabında en doğru ve en yalın bir anlatımla dile getiren Talip Apaydın, daha enstitü öğrencisiyken şiirler, düz yazılar yayınlardı. Köy Enstitülerine en çok emek çeken H. Tonguç, bir görüşmesinde: «Enstitüye nasıl girdiniz, nasıl okudunuz, bu duruma nasıl geldiniz, biriniz bunu anlatın» demiş. Tutmuş bu sözü Talip. Köyünden çıkıp Çifteler Köy Enstitüsünü ve Hasanoğlan yüksek kısmını bitirinceye kadar, ne gördü, ne yaşadı, ne duyduysa bir bir anlatmış. Köy Enstitüsü anılarıyla burcu burcu kokan bu yazılar, aynı zamanda güzel güzel düz yazı örnekleri olmuşlar. İçli bir insandır. Talip. Sayfalar boyu burak bir şiir süzülüp akıyor kitabından. İkinci Dünya Savaşının zor günleri içinde, paranın, malın, ders verecek öğretmenin, ustanın, yakıtın, taşıtın kıt ve karakışların, dedikoduların azgın olduğu bir dönemde okuyup öğretmen olmuş on binlerce köy çocuğunun hikâyesi oluyor. Apaydın'ın bu anlattıkları aynı zamanda. Kitabın sonunda, «Köy Enstitüleri açılmasa okuma olanağı yoktu.» deniyor onun için. Köy Enstitüleri açılmasa hangimizin vardı okuma olanağımız? Binlercesi hâlâ köylerde çalışan arkadaşlarımızın bazıları şehirlere geldi diye kınıyorlar bugün bizi. Kapılarımızı mı aşındırdık şehir şehir diye? Hepimiz devletle birer sözleşme imzaladık. Yetiştiricilerimizi işten kim attı? Gene çok dayanıklıymışız ki, kıyıda kavrula, horlana horlana köyde şehirde öğretmenlik yapıyoruz! Ne istiyorsunuz daha bizden?. Ve, «Son hesaplaşmada, son tahlilde...» diye, bir kopya klişe ile, Köy Enstitülerinin, «Türk aydınlarının halk düşmanlığını değilse bile, halka hiç acımadığını gösteren bir deneme» olduğunu yazıyorlar, yazdırıyorlar. Bizleri, azla yetinme yatkınlığımızdan yararlanarak en ağır işlerde gaddarca çalıştırmışlar ve sömürmüşler! Öyle mi, değil mi; Talip'in «Karanlığın Kuvveti» adlı kitabını okuyarak okurların karar vermesini çok istiyorum. Bütün kondurma ve karalamaların en kesin cevabı olmuş bu kitap. Şimdi Türkiye'de herkes ağız dil kahramanı. Kimse kimseyi sevmiyor. Kimse kimsenin eserini, işini beğenmiyor. Her şeyin kötülenecek, çekiştirilecek bir yanını buluyorlar. Hayatında hiçbir olumlu işte parmak izi olmayan öyle cüce yiğitler biliyoruz ki, bunca zamandır Köy Enstitülerine, öğretmenlerine, eğitmenlerine sataşıyorlar. Peki olmasaydı ne olacaktı? Yirmi bin köy çocuğu öğretmen oldu. Yirmi bir eğitim kurumu, yapılarından, kuruluşlarından hâlâ yararlanılıyor. On yıl bile göz yumulmadı nefes almasına Enstitülerin. Ama etkileri ne kadar derin oldu! Halk düşmanlığı mı bu? Gaddarlık mı? Halka acımamak mı? Köy Enstitüleri açılmasa Talip ortakçı. Başaran İşgüveyşiydi. Makal da kocamış ve bir karın ağrısından ölüp gitmişti çoktan..

Diyorlar ki, Köy Enstitüleri tabiata karşı savaşmayı öğretmek istedi, ama insanlara karşı savaşmayı öğretmedi... Bunlara köy yerinde «Karın almaz yârenlikleri denir. Talip, bir de 20-22 yıldır karanlıkçı insanlarla yaptığı savaşı yazmalı ve hâlâ kırılmayan direncini anlatmalı. Kimsenin önünde baş eğmeden dikilen ve savaşını sürdüren Talip'in kendisidir gerçek. Asıl adı «Köy Enstitüsü Yılları» olan kitaba «Ararat» Yayınevi» neden bilmem «Karanlığın Kuvveti» adını koymuş? Şâyet bir değişiklik yapılacak idiyse, «Aydınlığın Gücü» demek daha yerinde olurdu. Çünkü karanlık, bunca yıldır saldırıyor da bir aydınlık âlem olan Köy Enstitüleri gerçeğini yıkamıyor. Tonguç'un adını okullardan söküp alıyor, gönüllerden sökemiyor. Yaman bir güç varmış Köy Enstitülerinde: Aydınlığın Gücü:..

Fakir BAYKURT

FİKRET AMİROV
(Azeri bestecisi)

MÜZİK

• Azerî bestecisi Fikret Amirov, sanat üzerine görüşünü ANT'a açıkladı

Bir süre önce hükümetin çağrılısı olarak Türkiye'ye gelen ve sanatçılarımızla tanışan Sovyet halk sanatçısı ünlü besteci Fikret Amirov, sanat üzerine görüşlerini ANT'a şöyle açıklamıştır:

•

«Bana göre, ister Türk, ister Sovyet, ister Alman, hangi milletten olursa olsun; sanatçının dili halkının dili olmalıdır. Bu bakımdan ben, yeni eserler yaparken milli özelliklerini unutmayan sanatçıları seviyorum.

Fakat, her zaman, yeni eserler yeni devirlerle birlikte yürümelidir. Devrin yürüyüşünden arkada kalan sanatçı, devrinin sanatçısı olamaz. Tarih bunun en açık belgeleyicisidir. Çağının özellikelrini ülkelerinin gerekçeleriyle birleştiren sanatçılar ölmezleşmiştir. Mozart, Rimsky Korsakov, Borodin, Bach hep böyle bestecilerdir.

Çağımız da yeni ve güçlü sanatçılar yetiştirmektedir. Her mevsim, tabiatı kendine göre yaratır. Bazı sanatçılar öyle düşünürler ki atom devrinde, tekniğin en yüksek olduğu anda, sanat da buna uygun olmalıdır. Biz, teknikle sanatı yanyana koyarken, bir ayrıma dikkat etmemiz gerektiği inancındayız. Bir Azeri sanatçı, Azeri sanatı yapmasa, bir Fransız, ulusunun sanatını yapmasa, kötü bir tekdüzelik ortaya çıkar. Bu teknikte böyle değildir. Milli nitelikler yerini evrensel yarara bırakmıştır. Sanatın güzelliği dünyanın her köşesinde ayrı ayrı güllerin yetişmesidir. Türk musikisinin güzelliği, İtalyan musikisinden bambaşkadır. Bu nedenle ben -Türk bestecileri kendi öz folklorlarından yararlanmalıdır- diyorum. Bu Türk halkının yarını için en önemli şartlardan biridir.

Sanat insanı çağlar boyu yaşamaya çağırmıştır. Harbe kulluk etmemiştir. İnsanın insanca yaşaması için gereken sevgileri aşılamıştır. Bunun dışında amaçlar için kullanılan, bence sanat değildir. Hangi ülkede sanata değer verilirse o evrensel olur. Harp insanı yok eder. Sanat bu yokolmanın önlenmesidir.

Hiçbir şey gökten yaratılmamıştır. Şostakoviç - Prokofiev gibi sanatçılar kendilerinden önce yaşamış olan sanatçılardan yararlanarak güçlenmişlerdir. Her devir sanatta kendi dahisini yaratır.

Sanat halkları yarının güzelliğine çağırmalıdır. İnsanı yılgın, karamsar kılmamalıdır. Bu yüzden ben öyle düşünüyorum ki Sovyet sanatçıları, bütün yaratıcılığını halkına sunmuştur. Bu sayede dünyanın en görkemli bestecilerini yetiştirmiştir. Sovyet sanatının özelliği şudur ki, yalnız Rus sanatı olmayıp, bütün sovyetlerin sanatıdır. Bütün Sovyetlerin sanatından meydana gelen bir bukettir. O cümleden olarak benim Azeri sanatım da bu buketin en güzel güllerinden biridir. Bu artık evrensel bir gerçektir.

Sanatçı yaptığı eserlerde ülkesinin halkına birşeyler aktarmak çabasında olmalıdır. Sanatçı bir köylünün, bir işçinin, bir doktorun ya da bir âlimin en yakın dostu olmayı amaçlamalıdır. Yanılmıyorsam kozmonotların da en yakın dostları sanatçılardır. Çünkü insan olan kişi sanatsız olamaz...»

Azerbeycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti halk artisti Fikret Meşhedi Şamil Amirov, 22 Kasım 1922'de eski bir Azerbaycan ilçesi olan Gence (şimdiki adı Kirovabad)'da doğmuştur. Babası tanınmış bir tara çalgıcısıydı. (Tara Azerbaycan'da hâlen çalınan milli bir çalgıdır). Fikret Amirov çocukluğundanberi halkının müziğini, folklorunu işiterek büyümüştür. Kendisi de Tara âletini çalmasını çocukken öğrenmiş ve çocukken konserlere katılmıştır. 1939'da Azerbaycan konservatuarına girmiş ve B. İ. Zeidman'ın sınıfında kompozitörlük derslerine başlamıştır. Okulda, Azerbaycan milli operasının kurucusu ve halen kendisinin çalışmaları üzerinden yürünen Üzevir Hacıbeyof'un çalışmalarını izlemiştir. Amirov'un konservatuardaki çalışmaları 1941 - 45 Dünya Savaşının patlaması ile yarıda kalmıştır. Sovyet ordusuna katılmış ve ülkesinin savunmasına yardım etmiştir. Amirov, aldığı savaş yarasının tedavisinden sonra, yaratıcı çalışmalarına dönmüş ve konservatuar öğrencisi iken büyük kabiliyetini ispat eden çeşitli eserler vermiştir. 1948'de konservatuarı bitirdikten sonra, Fikret Amirov, Sovyet senfonik müziğine, en iyi halk müziğinden topladığı melodilerle büyük katkılarda bulunmuştur. Amirov'un mugamları (melodileri) Sovyetler Birliği'nde çok rağbet bulmuş ve birçok ülkelerde, özellikle İran, Birleşik Arap Cumhuriyeti, Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya, Çekoslovakya, Belçika, Fransa ve Amerika'da da rağbet görmüştür. Bu eserler 1959'da Amerika'da Leoplod Stokowski'nin yönetiminde çalınmıştır. 1950'de yazdığı «Azerbaycan» adlı eseri, Sovyet Azerbaycanı'ndan çeşitli sahneler aksettiren renkli bir orkestra suitidir.

Kendisi şimdi yaratıcılığının zirvesindedir. Dimitri Şostakoviç, ondan, «Milletlerin Dostluğu» adlı derginin 1957 sayısında «Mükemmel bir kompozisyon dehası» olarak bahsetmiştir.

Osman AROLAT

BASIN DİYOR Kİ

ilerici basının saflarına üç gazete daha katıldı...

27 Mayıs'tan önce AP istibdadına karşı girişilen mücadeleyi yaşamış olanlar, o sırada bu istibdada karşı cesaretle savaş açan ve ünü kısa zamanda yayınlandığı bölgenin sınırlarını aşarak bütün Türkiye'ye yayılan bir gazeteyi hatırlıyacaklardır: DEMOKRAT İZMİR...

Bir süre önce yayınına ara vermiş olan Demokrat İzmir, geçen hafta yeniden yayın hayatına atılmış ve anayasa düzeninin korunması mücadelesinde yerini almıştır. İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın «Anayasa sosyalizme kapalıdır» şeklindeki demeci üzerine yayınladığı bir başyazıda, Demokrat İzmir, sola açık anayasa düzenini şöyle savunmaktadır:

«Anayasamız, demokratik bir anayasadır. Sosyal adalete ve karma ekonomi düzenine dayanır. Fikir özgürlüğüne yer verir. Bu niteliğinden ötürü demokrasi ile bağdaşan mutedil sağ ve sol doktrinlere açıktır. Bunun herkes tarafından böyle bilinmesinde memleketin politik ortamında huzur ve istikrar sağlamak bakımından fayda vardır.»

Öte yandan, Almanya'da işçilerimiz ve öğrencilerimiz, İŞÇİ POSTASI adında aylık bir gazete yayınlamağa başlamışlardır. İŞÇİ POSTASI, anti-empreyalist ve sosyalist ilkeleri savunmakta ve Almanya'daki bütün Türkleri ilerici bir cephede toplanmağa çağırmaktadır. «Toplumculara Çağrı» başlıklı başyazısında İŞÇİ POSTASI şöyle demektedir:

«Emperyalist devletler, özellikle geri kalmış ülke halklarının tek bir düşünce kalıbı içinde yetişmesini çıkarlarına uygun bulurlar. Bütün güçlerini bir fikir tembelliği yaratmak yolunda kullanırlar. İşte bu sebeple, Köln Türk Gençliği Kültür Kulübü, Almanya'daki her ilerici işçi ve aydını, her şeyden önce kültür sömürücülüğüne karşı kendini yetiştirmek üzere ilerici bir cephede yerini almaya çağırmaktadır.»

Anadolu'da sayıları gün geçtikçe artan sosyalist yayınlara geçen ay on beş günlük bir köy gazetesi daha katılmıştır. Malatya'da yayınlanan HAŞHAŞ Gazetesi, «Neden Çıkıyoruz» başlığı altında çıkış nedenini şöyle açıklamaktadır:

«Şimdiye dek köylülerin adına hep başkaları konuştu. Köylüler hep kentli aydının hizmetinde kalmıştı. Kentli aydınlar da, göbekli gazete patronlarının menfaatinin müsaade ettiği çizgiye kadar gelebilmişlerdi. Biz öz sesimizi kendi yayın organımızda duyurmak; kendi sorunumuzu kendimiz çözmek istiyoruz. Köylünün derdini köylü bilmez de kim bilir, öyleyse bu derdin dermanını da ancak köylü bulur. Anladık bunu, gayri iş başa düştü.»

Fatsa'da yayınlanan haftalık FATSA Gazetesi de, köylülerin sesini duyurmak için yayınına devam etmektedir. Nitekim, Zeki Şahin yazdığı bir başyazıda köylülerin mücadele azmini şöyle dile getirmektedir:

«Siyaseti şehirli zengin mi yapıyordu şimdiye kadar? Bundan sonra köylü, işçi yapacak. Bankalardan krediler zenginlere mi veriliyor. Köylüye, işçiye verilecek. Yollar, sular, elektrikler şehirlere mi yapılıyor, bundan sonra önce köylüye yapılacak. Bütün bunların olabilmesi için de siyasi iktidarda köylülerin söz sahibi olması gerekli. Köylüyü ancak köylü düşünür.»

Kastamonu'da çıkan YENİ KASTAMONU Gazetesi'nde M. Nuri Ayvalı toplumda mevcut sınıf farklarını belirttikten sonra emekçi sınıfını vazifeye çağırarak şöyle demektedir:

«Bu düzende okumayan çocuk sizin, doymayan karın sizin, iyi olmayan sağrı sizin, evsizlik sizin, ışıksızlık sizin, susuzluk sizin. Hâsılı bütün olanaksızlıkları size armağan eden bu düzen hakkında düşünceniz ne? Eğer siz de onların - bu düzen değişmeyecektir - biçiminde çıkan cılız sesine katılıyorsanız, suçunuz çok büyüktür.»

Zonguldak'ta çıkan SÖMÜRÜCÜYE YUMRUK isimli gazetede Hüsamettin Güven, emekçilere şu uyarmada bulunmaktadır:

«— Onlar seni korkutmak isteyecekler. İşçi Partisi şöyledir, böyledir. İnanmıyacaksın o soygunculara. Diyeceksin ki, madem böyle diyorsun, hani güzel bir evim, hani yüksek tahsilde çocuğum, hani param ve pulum. Bende bir şey yok, sizde ise milyonlar. Siz mi çalıştınız da zengin oldunuz? O zaman seyredin kapitalist denilen zengin sınıfın ve onların uşaklarının telâşlarını...»

Nazilli'de çıkan GERÇEK Gazetesi'nde Keziban Korkut, Türkiye'deki devrimci hareketi şöyle dile getirmektedir:

«Şimdi Türkiye'de devrimci güçler, tümü ile seferber olmuştur. Bu güçler her gün yeni bir sınıfı beyninden silâh altına almaktadır. Bağımsızlık kavgasında saflar tutulmuştur. Emperyalizm ve onların yerli işbirlikçileri her gün bir stratejik tepeyi kaybetmektedirler. Düşmektedir kaleleri; kaleleriyle birlikte maskeleri... Emeğin soygununda kirli el suçüstü yakalanmıştır. Yurdumuzun üzerinde dolaşan bed soylu parmaklar kıstırılmıştır.»

Fransızlara kim don giydirmiş?

Galip Bey'in Paris Seyahati adlı kitabından şu satırları ifadesini değiştirerek naklediyoruz:

«Bazı meclislerde genç kızlarla, kadınların toplandığı yerlerde konuştuğum rical ve kadınlar don, uçkur, gömlek kabilinden iç çamaşırlarımı görmek için aşırı bir arzu gösterirler, birer numune almak için ricalarda bulunurlardı. Eğer her isteyene birer don ve uçkur vermiş olsaydım, kısa zamanda ben de onlar gibi donsuz gezmeğe mecbur kalacaktım.» **Galip Seyid Mehmet Bey'in sözlerine bakılırsa, imparatorluk devrinde donsuz olan Fransızlara donun ne olduğunu öğreten ve ondokuzuncu asrın başlangıcında don giydiren Türkler olmuştur.**

M. SÜLEYMAN ÇAPANOĞLU
(Son Havadis - 10.1.1968)

Militanlar ve asgarî müşterekçiler!

Gerçek şudur ki, AP içinde yuvalanmış şeriatçı militanlar, CHP içinde yuvalanmış komünist militanlar vardır ve bunlar kendi teşekküllerinde mensubu oldukları akımı dokunulmaz hale getirmenin plânlı çabası içindedirler.

METİN TOKER
(Milliyet - 10.1.1968)

Telâkkilerimiz ayrı da bulunsa, demokratik rejimden yana bir Kemal Aygün, şeriatçı olmayan liberal Aydın Yalçın, ortanın solundaki Bülend Ecevit, komünistliği reddeden Doğan Avcıoğlu oturur, konuşuruz. Aramızda asgarı müşterekler vardır.

METİN TOKER
(Milliyet - 12.1.1968)

---

haftanın karikatürü

Hz. Hatice'nin hayatını okudu ve Müslüman oldu

Mari Bıyıklıyan «Figen Say» Kelime-i Şahadet Getirip

(Bugün'den)

NELER YAPMADIK ŞU REKLÂM UGRUNA!

YAZISIZ

(Akis'ten)

... Ve damping!

Akşam Gazetesi özel olarak dokuttuğu yün terylene kumaşları istisnasız bütün okuyucularına 5 kupon ve 140 Lira mukabilinde dağıtıyor.

AKŞAM GAZETESİ

Memleketimizin büyük fabrikalarından birinde en güzel desen ve kalitede dokunan 2.80 metrelik emsalleri piyasada 200 - 250 Lira arasında satılmakta olan kumaşları 4 kuponla sadece 135 Lira karşılığında vereceğiz.

SABAH GAZETESİ

Not: Sabah beş değil dört kupon istediği için, kumaşlar 525 kuruş daha ucuza gelmektedir!

A N I * Haftalık Dergi * Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN * Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN * Bu sayıda Sorumlu Müdür: YAŞAR UÇAR * Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN * İdare yeri: EBUSUUD CADDESİ, TAN HANI, No: 95-302, SİRKECİ İSTANBUL * Telefon: 27 81 09 * Posta Kutusu 934 SİRKECİ - İSTANBUL * Ankara Temsilciliği Tel: 13 40 30 *

Dizgi ve Baskı: VATAN MATBAASI * Taşra Dağıtımı: HÜR DAĞITIM - Cağaloğlu - İstanbul, Tel: 27 38 54 * İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 94 İSTANBUL, Tel: 27 89 49 * Abone Şartları: Yıllık 60 Lira, Altı Aylık 30 Lira Üç Aylık 15 Lira * İlân: Santimi 25 Lira; yayın ilânları yüzde 50 indirimlidir * Tek sütun üzerine 5 Santimlik kutu yayın ilânları 50 Lira'dan kabul edilmektedir...